

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Krščanski socializem ali socialno krščanstvo

Krščanstvo in socializem sta danes vodilni sili sveta. Nепrecenljive vrednosti bi bilo, ko bi se obe duhovni velesili mogli združiti in skupno v eni fronti pobijati veliko socialno zlo naših dni ter v združenem boju osvojiti proletarijat iz sužnosti, v kateri ga telesno in duševno drži kapitalizem. Če natančno tehtamo izjave in pojave v obeh taborih, moremo opaziti, da si oba svetova ne stojita več tako ostro in odbijajoče nasproti, kakor še pred nekaj desetletji. Razmerje se je nekoliko omililo. Iz obeh strani se skuša nasprotnika pravičnejše ocenjevati. Za samo to je pomagalo odstraniti mnoga nesoglasja. Lahko bi rekli, da se na obeh straneh uveljavlja večja strpljivost in nekakšna želja po izmiritvi.

Iz krščanskih vrst se je celo izvrilo — najprej v protestantizmu, pozneje pa še v katolicizmu — gibanje, nazvano krščanski socializem, ki zastopa nazor, da sta krščanstvo in socializem (marksizem) dve bistveno sorodni in združljivi svetovni naziranj. Pristasi tega gibanja hočejo biti dobri in delavni kristjani, a obenem tudi zavedni socialisti. Med njimi je sicer več struj, ki se med seboj nekoliko ločijo, a v splošnem bi vsi radi, da bi se krščanstvo in Cerkev postavila ob stran socializmu in z njim roko v roki delala za socialno pravičnost. Njihov znak je črn križ na rdečem polju. Njih cilj: pomagati proletarijatu v boju zoper kapitalizem in izgraditi nov družabni red socialne pravičnosti.

Gibanje krščanskih socialistov je iz nemških dežel seglo tudi med Čehe in zajelo zlasti naše mladinske vrste. Zato bo zanimalo, kaj piše o tem vprašanju Anton Worlitschek v svoji pravkar izdani knjigi *Soziales Christentum* (Kösel & Pustet, München, 1931, str. 216). Delo preveva od prve do zadnje vrste radikalno, a pravično in plemenito socialno mišljenje. Uvodoma govori pisatelj tudi o krščanskem socializmu in pravi, da zavzame stališče le radi stvarnosti, jasnosti in resnice. Voditeljem krščanskega socializma priznava, da delajo iz poštenega osebnega prepričanja, hoteč s svojim ravnanjem najboljše služiti interesom proletarijata. Mase, ki slede gibanju, tudi ne razmišljajo toliko o načelni pravičnosti, kakor o gospodarskih ugodnostih, ki bi jih stvar mogla dati.

Med krščanstvom in marksizmom so brez dvoma gotove sklopčnosti. Oba izpovedujeta spoštovanje pred človekom in njegovim delom. Zabeležena izenačujoča pravičnost, ljubezen in bratstvo med ljudmi. V svojih programih oba nosita idejo skupnosti, solidarnosti in spravičnosti med narodi ter se borita za mirovno misel. Oba nastopata proti gospodarskemu in duševnemu zatiranju slabših ter pobijata namisljene privilegije, ki si jih v družbi laste bogatini. Krščanstvo in socializem odklanjata pretiran, poganski nacionalizem in obsojata brezvesten kapitalizem, oziroma mamizem v vseh njegovih odtenkih. Skratka, mnogo je našel in zahtev, kjer stvarno in imenoma obe gibanji zastopata enako stališče.

Rekli smo: imenoma, kajti da doženemo resnico in popolno jasnost, moramo takoj vprašati, če se stvarno in imenoma ista načela tudi formalno vedno izdejskujejo v istem namenu in nameri. Na to pa je v imenu resnice treba ugotoviti, da besedno enako se glaseča načela po svojem duhu, globini, akcentu, nagibih ter razlagi gredo dokaj močno narazen, tako da končno, ko gre za odločitev, niso več docela ista. Uveljavlja se staro načelo, si duo faciant idem non est idem. Ako dva isto delata in govorita, ni docela isto. Besede: bratstvo, enakost, skupnost... so v dveh utih različno barvane, kakor pač odgovarja duševnemu, svetovnonazornemu mišljenju. V imenu resnice in jasnosti pa je žal treba ugotoviti, da so med krščanstvom in marksizmom elementarna nasprotstva, preko katerih zaenkrat ni mogoče pogniti nobenega mostu. Worlitschek se omejuje le na religiozno, svetovnonazorno stran marksističnega programa.

Marksizem kot sistem še ni revidiral do sedaj svojega krščanstvu tujega in sovražnega stališča. Ni še predelal izjave enega svojih najodličnejših voditeljev, da si krščanstvo in socializem stojita nasproti kakor ogenj in voda — ali drug socialističen izrek: Vera je opij za ljudstvo. Marksizem še ni opustil načelnega in praktičnega ateizma. Zgradil si je materialistični svetovni nazor, ima svoje zgodovinsko pojmovanje, po katerem se vsi kulturni pojavi tja do religije nujno razvijajo iz vsakokratnih spremenjajočih se gospodarskih pri- lik. Njegov mešarizem je uravnan zgolj na zemeljsko-časne dobrine, ne pozna pa odločnega in zvr- ne-duševne krivde. Marksizem zameta sploh vse nadnaravno, izpoveduje goli naturalizem ter mu je »verac« le neko privzgojeno, nedoločeno čustvovanje brez vsakih objektivnih, avtoritativnih norm in dogem. Cerkev je sovražna. Neprestana socialistična propaganda za verski odpad to dokazuje. Kjer ima moč, se kot zakonodajalec zavzema za ločitev zakona, odpravo plodu, za brezversko šolo in druge krščanstvu sovražne reforme.

Mnogo je še drugega, a vsaka naštetih točk že samoposebi stoji v razmerju do krščanstva kakor ogenj in voda. Krščanski socialisti sami dobro vedo in to tudi poudarjajo, da v teh stvareh krščanski človek ne more pristati na noben kompromis. Žalo — sklepa Worlitschek — je izraz »krščanski socializem« zelo neprimeren, nekako podobno, kakor sladka sol ali kisla sladkor.

Radi tega bi pa še ne bilo modro, prepustiti marksizem samemu sebi in se enostavno omejiti na to, da ga zanikamo in kritiziramo. To bi bila nekakšna in docela pogrešna taktika. Če se ne

Preizkušnja Male antante

Posvetovanja se vršijo za zaprtimi vratmi - Nemško-avstrijska carinska zveza glavni predmet pogovorov

Bukarešta, 4. maja. or. Lotošnji sestanek Male antante je vzbudil toliko vseobsega mednarodnega zanimanja, da se je prvič, odkar obstoji Mala antanta, zbralo toliko število časnika iz vseh evropskih držav, posebno pa iz Francije, Nemčije in Italije. Prišli so celo zastopniki prekomorskih večjih časopisov, kar bi pričalo, da tudi rasne ameriške države polagajo važnost na sklepe sedanjega zasedanja Male antante. Do sedaj je ta zveza izredno dobro funkcionirala v pogledu stališča nasledstvenih držav do Madjarske. Glede drugih političnih problemov, na katerih je bila ena ali druga članica interesirana, pa enoten nastop ni vedno prišel do izraza. Tako se niso mogli sporazumeti glede priznanja sovjetske Rusije, za kar bi bila eventualno Čehoslovaška pripravljena. Tako tudi Romunija ni mogla dobiti od svoje severne zaveznice pristanka na pravno pripadnost Besarabije k Romuniji, tako je tudi Jugoslavija v svojih razpravah z Italijo ostala več ali manj samna in ni mogla računati na moralno pomoč svojih zaveznikov. Tudi lansko leto sklenjena prijateljska pogodba med Čehoslovaško in Belgarijo ni spadala v okvir interesov vseh treh zaveznic. Ravno tako tudi lanska seja v Strpskem Plesu ni rodila od vseh treh držav zaželenega gospodarskega uspeha, ker se je pokazalo, da nimajo vse tri države enake vidike glede reševanja gospodarske krize v vzhodni Evropi.

Med tem je mednarodna politika šla mirno svojo pot naprej ter nenadoma rodila ta tolikan obrekovanj stor, ki se imenuje avstro-nemška carinska zveza. Prvi odmevi iz držav Male antante v odgovor na nemško izzivanje, niso enako zveneli, niti niso bili harmonični. Protestni val, ki je prihajal iz severne članice Male antante, je bil mnogo močnejši, kakor pa oni iz jugovzhodne Evrope, kjer so bili listi, ki so zavzemali jasno stališče proti nemški carinski zvezi, zelo, zelo redki. Sedanje zasedanje ima po prvih vtisih namen spraviti v harmonično soglasje vse tri države Male antante glede naziranja o koristnosti ali škodljivosti nemške carinske zveze ter zgraditi gospodarsko obliko medsebojnega sodelovanja, katero je Jugoslavija predlagala že lani na sinajski konferenci, s katero pa ni prodrla, ker ni naletela na razumevanje pri svoji severni prijateljici in zaveznici. Pričakuje se, da bodo politična izkustva zadnjih mesecev mnogo pripomogla k temu, da se izkristalizira na konferenci delovni program, ki bo obenem dejansko odpomagal našemu kmetu, na drugi strani pa kolikor toliko zaščitil vzhodne države preusiljivega nemškega prodiranja.

Bukarešta, 4. maja. tg. Konferenca zunanjih ministrov Male antante se je začela včeraj dopoldne v romunskem zunanjem ministertvu, ki je imelo razobečene samo zastave treh držav. Konferenca pa se je vršila za zaprtimi vrati in se bo izdal samo en komuniké po končani konferenci. Čuje se, da so se v nedeljo dopoldne ministri med sabo informirali. Dr. Beneš je pojasnjeval stališče Čehoslovaške glede avstrijsko-nemške carinske unije. Dopoldne pa sta dr. Marinković in Ghika odgovarjala na Be-

nešev ekspoze. Zvečer ob 19.30 je bila ta konferenca prekinjena in se je nadaljevala danes. V nedeljo zvečer je imel dr. Beneš še sestanek s francoskim poslanikom Puauxom.

Posebno izjavo je dal včeraj zvečer dr. Beneš nekaterim časnikarjem, ki so ga obiskali. Na vprašanje, kaj se obravnava, je odgovoril: Vsa vprašanja, ki so na dnevnem redu Sveta Zveze narodov, razen nemško-avstrijskih gospodarskih vprašanj. »Vitorule«, ki je ponavadi dobro informiran, pa izjavlja, da se obravnava med državami Male antante o skupnem stališču glede nemško-avstrijske carinske zveze. Romunija in Jugoslavija imata kot agrarni državi, ki sta enako oškodovani radi ruske dumping konkurence, enake gospodarske interese, Čehoslovaška, ki razpolaga sama z močno agrarno produkcijo in industrijo, pa zasleduje tendenco, da da svojemu narodnemu

gospodarstvu vedno več industrijalnega značaja. Tako se nemško-avstrijska carinska pogodba kaže za Čehoslovaško v drugačni luči kakor za Jugoslavijo in Romunijo, kateri se velike nemške industrijske organizacije nimata bati. Na konferenci bo treba odločiti o tem, da se izravnajo industrijski interesi CSR z agrarnimi interesi obeh drugih držav.

Bukarešta, 4. maja. tg. Konferenca Male antante se je nadaljevala danes dopoldne. Dopoldanske seje sta se udeležila tudi romunski finančni minister Argetoanu in trgovinski minister Manolescu. Na dopoldanski in popoldanski seji se je nadaljevala razprava o nemško-avstrijski carinski uniji. O poteku seje pa se ni moglo ničesar zvedeti, ker je bila seja tajna. Danes zvečer bo romunska vlada priredila v zunanjem ministertvu banket, kateremu bo sledil velik sprejem.

„Mi bomo storili vse za mir“

Laval odklanja avstro-nemško pogodbo - Ne več politike parad

Pariz, 4. maja. tg. Včeraj je imel ministrski predsednik Laval v občini Courneuveu, severno od Pariza, kjer je Laval obenem župan, velik govor kot začetek parlamentarne poletne kampanje. Prisotnih je bilo na banketu 2000 ljudi, med njimi osem ministrov in osem državnih podtajnikov. Laval je izjavil: »Francija je vedno poudarjala svojo voljo za mirom, ne da bi mogla pri tem pustiti v nemar skrb za lastno varnost. Pridružila se je vsem odredbam za zblizanje med narodi. Sama je večkrat povzela iniciativo za metodično organiziranje miru. Francoski parlament je to politiko odobral vedno z ogromnimi večinami. Dunajsko carinsko pogodbo je vzela Francija na znanje z veliko bridkostjo. Na njo pa ni pristala niti stvarno, še manj pa z ozirom na nepričakovano brisno postopanje. S tem je nastalo motenje v mednarodnih odnosih. V interesu svobodnega sodelovanja narodov se taka dejanja ne bi smela pripuščati. Mi hočemo mir. Mi bomo storili vse, da ga organiziramo, toda z respektom pred našo častjo, in odločeni, da se ne dotakne mo časti ostalih narodov. Z ozirom na težki gospodarski položaj na vsem svetu se ne smemo zadati v ozkosrčni egoizem. Mir pa ne bo mogel biti trden in trajen, če ne bo zgrajen na organizaciji gospodarskih odnosov med narodi.«

Nato je nadaljeval Laval: »Kar se je doseglo

na polju žitne politike, je treba skušati doseči tudi za ostalo agrarno in industrijsko produkcijo. Ta metoda mora dovesti do sklepa številnih gospodarskih kartelov. Če se bodo narodi, ki so sedaj vznemirjeni, odločili, pristopiti k mednarodnemu sodelovanju, se bo okrepilo čustvo zaupanja in varnosti na svetu. Ta politika, ki je sedaj potrebna bolj kot kdaj, se lahko uspešno in okrepši z odredbami finančne pomoči. V Zenevi, kjer Francija nikdar ni zamudila svoje dolžnosti, bo predlagala sedaj drugim narodom povsem sprejemljiv gospodarski akcijski program. Če bi se za ta program ne mogla najti nobena soglasnost, bo Evropa razklana in oslabiljena. Ker hoče posebno Francija prevzeti soodgovornost za to, je Laval na korist zunanje politike globoko segajoče koordinacije odločen, dati francoski diplomatični akciji potrebna sredstva za nadaljevanje njenega konstruktivnega programa. Za to ne zadostuje politika prestiza in parad. Potrebna je solidarnost dejanja. Med žitno politiko, petrolejsko politiko, preomgovno, jekleno in dušikovsko politiko je treba ustvariti direkten mednarodni mehanizem. — Razsodišče, varnost in razorožitev so one magične formule sveta, ki ga je treba na novo organizirati, ki se ne bo mogel rešiti, če se prej ne spravijo v soglasje materialni interesi.

Komisar za varčnost na delu

Avstrijski varčnostni diktator hoče reducirati 16.000 uradnikov

Dunaj, 4. maja. Dr. Löbell, na novo imenovan komisar za štedenje, je s svojim novim naređtom redukcije državnega uradništva vzbudil v interesiranih krogih precej nevolje.

Njegov program redukcije uradništva bi imel v celoti skriti celotno avstrijsko državno uradništvo za 16000 uradnikov. Preračunan je na 4 leta. Vsako leto zapusti državno službo 4000 uradnikov.

evropskem časopisju, so izrabili grški izseljenci z Dodekaneza za svojo propagando proti fašistični Italiji radi preganjanja Grkov na zasedenih otokih. Grški publicist Aleksander Pallis, ki živi v Liverpoolu, je poslal vsem večjim angleškim in drugim evropskim listom agitacijski članek. Člankar pripoveduje, kako so morala vsa afriška plemena, ki so dozdaj živela v oazah v sruu Tripolitanije, na ukaz osvajevalnih Italijanov zapustiti svoje rodne kraje in se naseliti v ozkem pasu ob Sredozemskem morju. Okoli 80.000 ljudi je moralo zapustiti svoje domove, ista usoda je zdaj začela prebivalce Kufre. Člankar trdi, da fašistična oblastva grdo ravna tudi z Grki na Dodekanezu. Nedavno je bil na otoku Kalymnos ustreljen italijanski orožnik. Vzroki umora še do danes niso znani. Kljub temu je italijansko brodogradništvo blokiralo otoke Kalymnos in Leros. Italijanske čete so vdrle na Kalymnos in poiskale tistega Grka, ki je bil obdolžen umora, ter ga na mestu ustrelile. Pisec omenja tudi preganjanje na Južnem Tirolskem.

Metode rimskega imperijalizma

Fašistična početja v Afriki in na Dodekanezu

London, 4. maja. Tukajšnji tisk se obširno bavi z uradnim poročilom, ki ga je izdala rimska vlada, da bi zavrnila vesti o strahovitem postopanju italijanskih kolonijalnih čet s prebivalstvom Kufre v Afriki. Poročilo ne zanika dogodkov samih, temveč samo zvrča krivdo na glavarje uporniških čet. Ti se niso hoteli vdati prodirajočim Italijanom in so zaukazali svojim četam, naj nastopijo umik skozi Sudan v Egipt. Vse domače prebivalstvo se je dvignilo, žene in otroci, staro in mlado in se odpravilo na težko pot. Italijansko uradno poročilo ugotavlja nadalje, da niso vodniki nesrečnega ljudstva dobro poznali poti in tako so cele karavane obnemogle. Več plemen je pomrlo od žeje in lakote. Med žrtvami se nahajajo predvsem ženske in otroci. Uporniške čete so krenile proti Owenatu, da bi nadaljevale pot v Sudan. Ko so pa zgubile pravo smer, so poveljniki dali znamenje proti oazi Dakhla v Zgornjem Egiptu. Poročilo rimske vlade se zaključuje z zatrdilom, da vlada zdaj v Kufri popoln mir.

London, 4. maja. Vesti o nasiljih italijanskih čet v Kufri, ki v zadnjem času krožijo po

moremo ogreti za krščanski socializem, potem se moramo tem bolj zavzeti za socialno krščanstvo. Veljavi katoličani morajo v boj za socialno krščanstvo in sicer teoretično in praktično.

Skrajni čas je že, da prodremo v globino krščanstva in doučimo njegovo imanentno socialno vsebino. Žal, da poznamo čisto manj socialna krščanska načela kakor vulgarne marksistične šlagerje. Premalo so poznani socialni nauki, ki jih uči evangelij, apostolska pisma, krščanska dogma in krščanska morala. Ne poznamo socialnega nauka cerkvenih očetov in premalo se je izrabila sloveča delavska okrožnica papeža Leona XIII. Postati bi morala vir socialnega znanja ne le za profesorje in pridigarje, temveč za vse vernike, ki so čisto brez brambe izpostavljeni marksistični nevarnosti.

Socialno krščanstvo pa se mora predvsem kazati v svojih delih. Nauk je treba prenesti v socialno življenje. Mnogo imenovana katoliška akcija lahko tu zastavi vse sile. Neizmerno delovno polje se ji odpira, da vrši svoj socialni apostolat in da postane »v družbi delujoča cerkev«. Naloga nas vseh je, da se borimo za socialnokrščanski red, ki naj bo utelešenje in zunanji izraz socialnega krščanstva. Socialnokrščanskega duha mora življati vse naše zasebno in javno življenje. Marsikaka poštena revizija bo tu potrebna, da se zmanjša razdalja med idejo in resničnostjo, med načelom in prakso, med zahtevno in izvedbo. Kadar bodo pravice lačni in žejni na drevesu Evangelija videli socialne sadove, ne bodo več zapuščali cerkve in hodili iskati utehe v mahu valevne marksizma.

od katerih jih nekaj pomrje, večina jih pa gre v pokoj. S tem se izprazni vsako leto 4000 absolutentov srednjih ozir. visokih šol mesta za vstop v državno službo. Ker je pa po mnenju dr. Löbella v državi preveč uradništva, ki so razmeroma precej dobro plačani, jih je treba reducirati. Redukcija se pa naj izvede na ta način, da se do leta 1934 ne bodo sprejemali novi uradniki, kar znese po 4 letih, kakor je omenjeno 16.000 uradnikov manj. Kakor znano se nahajajo avstrijske finance v skrajno slabem stanju in je izdatkov veliko več kot dohodkov.

Če pomislimo, da je bilo lansko leto samo na Dunaju čez 2100 absolutentov srednje šole, letos jih bo pa še nekoliko več, lahko uvidimo, da je ta odlok komisarja za štedenje vzdignil precej kolikor toliko upravičenih protestov in nevolje. Večina avstrijskega časopisja je ostro kritizirala odlok Löbella, češ, da se s tem oboja mladina že v mladosti na brezdolje in upa, da se odlok ne bo mogel v popolni meri izvesti. Dvignili so se glasovi strokovnih organizacij, ki so direktno tangirane na izvedbi tega načrta in ki očitajo komisarju Löbellu, da ustvarja s tem nove sloje duševnega proletarijata.

Seja ministrskega sveta
Belgrad, 4. maja. AA. Danes od 9 do 10 se je vršila pod predsedništvom predsednika ministrskega sveta generala Petra Živkovića, seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o tekočih zadevah.

Vse ostane po starem v Bolgariji
Sofija, 4. maja. AA. Bolgarska agencija poroča: Kriza vlade se je končala tako, da ostane na oblasti kabinet Ljapčeva brez vsake spremembe.

Oster boj v Romuniji
Bukarešta, 4. maja. Z. Današnje »Novosti« prinašajo vest, da se je včeraj začela volilna borba po celi Romuniji. Začetek je bil zelo oster. Nacionalna kmetka stranka je proglasila sedanje vlado v Romuniji kot diktatorsko. Manju je imel več zborovanj v Erdelju, na katerih je govoril o sedanjem političnem stanju v Romuniji. Prof. Satiaganu je izključen iz stranke radi tega, ker je šel v vlado. Nacionalna kmetka stranka je odločila, da izključi vsakega svojega člana, ki bi v novi vladi sprejel kakršnokoli funkcijo. Dr. Manju je naglasil, da bo vodil ostro borbo proti prof. Jorgi kot uničevalcu parlamentarizma.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno, južno in vetrovno vreme. Vreme se bo poslabšalo.

Po ceni dnevi!

Nogavice:

Damske

flor . .	Din 7'50
flor . .	13'—
svilene . .	13'—
flor . .	14'—
flor . .	16'—

Otroške

od **Din 4'—** naprej

Rokavice:

Damske serija **Din 14'—** Serija **Din 16'—** Serija **Din 18'—**
 Serija **Din 20'—** Glace **Din 48'—**

Moške

par po	Din 4'—
par po	5'—
par po	6'50
par po	8'—
par po	10'—

Moške srajce:

Serijski **Din 30'—** Serijska **Din 32'—** Serijska **Din 35'—** Serijska **Din 40'—**

Čevlji:

Otroški

Din 22'—
24'—
29'—
40'—

Ženski

Šivani v različnih barvah z leseno peto . . .	Din 90'—
Z eno zaponko v črni in rjavi barvi šivani . .	115'—
Kombinirani z leseno peto šivani	125'—
Troter z usnjato in leseno peto v vseh različnih kombiniranih barvah	165'—

Moški

Polčevlji v rjavi barvi zbiti	Din 95'—
Polčevlji v rjavi ali črni barvi šivani	140'—
Visoki v rujavi ali črni barvi šivani	150'—
Polčevlji v kombiniranih barvah šivani . . .	154'—

Ženske obleke:

Serijska **Din 58'—** Serijska **Din 68'—** Serijska **Din 108'—** Serijska **Din 118'—**

Kombineže svilene **Din 55'—**

Svilene reform hlače **Din 26'—** do **Din 30'—**

Mestni trg št. 26

ANT. KRISPER

Stritarjeva ul. 3

Selitve

in druga taka opravila preskrbi najkulantneje društvo

I. Ljubljanskih postreščkov r. z. z o. z.

v Ljubljani, po jako zmernih cenah v mestu in na deželi

Na razpolago so veliki pohištevni in drugi ročni vozovi, ter vse k temu spadajoče priprave.

Za vsako škodo in točno izpolnitev naročil se jamči.

RAZPIS

Občinski odbor občine Št. Vid nad Ljubljano razpisuje oddajo težakih, zidarskih, železobetonskih, tesarskih, kleparskih, krovskih del, vodovodne inštalacije, električne inštalacije, dalje oddajo mizarskih, ključavničarskih, steklarskih, pleskarskih, slikarskih, pečarskih del, ter dobavo parketov za zgradbo

občinskega doma v Št. Vidu nad Ljubljano.

Potrebni načrti, proračuni in razpis se dobe v občinskem uradu Št. Vid nad Ljubljano od 30. aprila 1931 od 8—12 naprej in sicer po 100 Din za zidarsko delo, po 70 Din odnoso 20 Din za vsa ostala dela. Tam so tudi na vpogled splošni pogoji.

Pravilno sestavljene in kolekovane ponudbe je vložiti v zapečatenem ovoju do dne 13. maja 1931 do pol 12 dopoldne v pisarni občinskega urada Št. Vid nad Ljubljano.

Občinski gradbeni odbor si pridrži pravico oddati delo ne glede na najnižjega ponudnika.

Kavcija, sestojeca iz gotovine, vrednostnih papirjev ali garancijskega pisma priznanega denarnega zavoda v iznosu 5% ponudene vsote za domače, oziroma 10% za inozemske podanike, je deponirati pri občinskem uradu v Št. Vidu nad Ljubljano.

Št. Vid nad Ljubljano, dne 28. aprila 1931.

Župan Babnik.

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

H. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lasna protokolirana tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur z znamenji Glashütte, J. W. C.

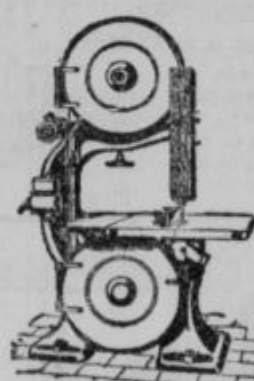
Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki ilustr. cenik zastoj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Ustanovlj.

1
8
4
5

Ameriška naglica v delu in nemška natančnost

sta ustvarila stroj za obdelavanje lesa znamke

„TEICHERT“

Mnogostransko ga ponarejajo pa nikdar ne dosežejo. Vodilna nemška znamka strojev brez jermenja. — Dragocene novosti za racionalni način dela.

Ugodni plačilni pogoji. Znižane cene

Zlata svetinja Bratislava 1930.

TEICHERT & SOHN — LIEGNITZ 35

Beograd: Robert Fleischer, Zrinjskoga 58 / Ljubljana: Ludvik Heršič, Stari trg 26

Na ljubljanskem velesejmu od 30. maja do 8. junija dragocene novost

Pohištvo

Predno se odločite za nakup pohištva, zahtevajte ponudbe trdke

Franc Izgoršek, Šmartno pri Litiji

Moderno urejene delavnice in velika zaloga suhega lesa Vam jamči za dober in soliden izdelek. Prevzema tudi stavbna dela, opreme za hotele, banke itd.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500,000.000'—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16,000.000'—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu

Slovenci v Franciji

Naš stari znanec, častiti gospod Maks Gorihar, nas je zadnjo nedeljo nepričakovano obiskal. Kakor smo zvedeli, je prišel v Francijo, da obišče naše raztresene kolonije in ustanovi po možnosti tam doli novo prepotrebno postajo Jugoslovanske katoliške misije. V nedeljo zgodaj jutraj je bil prišel v Aumetz k našemu g. župniku Kastelicu, s katerim sta se pripeljala po Aumeški božji službi v Tucquegnieux. Tako smo imeli zadnjo nedeljo Tikenjčani med seboj dva slovenska duhovnika.

Slovenske božje službe se je bilo udeležilo 35 mož, 5 žensk in nekaj otrok. V Franciji imamo še vedno vpeljan poletni čas in je bila ura ravno v noči od sobote na nedeljo pomaknjena za eno naprej, zato je bila udeležba nekoliko slabša kakor sicer. Videli pa smo, da je bilo nekaj naših tudi pri francoski maši.

Ker šteje kolonija Tucquegnieux danes 45 slovenskih družin in kakih 150 naših delavcev, z otroci vred pa skupno blizu 300 Slovencev, kar je toliko kot kakšna majhna župnija na Slovenskem, se boste morda doma kar uživali v nizkega števila obiskovalcev domače božje službe. Zato je treba pač poudariti, da smo v Franciji, in ne doma. Treba je pripomniti, da nekateri zaradi dela v cerkev ne morejo, drugi bi prišli zelo težko. V srcih večje polovice slovenskih izseljencev pa je žal ugasnil plamen vere in jih zato v cerkev razumljivo nič več ni. Večinoma so bili že doma suhe veje na drevesu Cerkev, ki niso živlele ne iz nje, ne z njo, in ni bilo treba velikega viharja, da jih je od Cerkev popolnoma odločil in vrgel na tla. Verjemite mi, da obilo naših ljudi precej dobro poznam, vendar nikogar, ki je doma zatrdil, da je »tudi« *kristjan, da nima ničesar ne proti veri, ne proti Cerkvi, da je samo proti klerikalizmu, in je zato hodil svoja pota, čim bolj daleč stran od Cerkev in od cerkvenih ljudi, bodisi kulturno, bodisi politično, nikogar izmed takih ne poznam, ki bi tu v Franciji še kdaj prestopil prag cerkve, izvzemši prve dni iz radovednosti, ali pozneje za potoko ali krst ali morda za božič in veliko noč (kakšno nesmiselno), in seveda zaradi kruha in klobas na rudarski praznik svete Barbare. V splošnem so najslabši kateri so prišli iz kulturno zaostali krajev in mislijo, da so se jim v Franciji oči odprle.*

Med dobrimi vsaj navidezno dober ostati ni torej nič posebnega. Nekaj bolj posebnega je ohraniti zvestobo Bogu in veri tudi v razmerah, kjer bi dejal, da vse človeka naravnost trga od Boga, vere in Cerkev.

Kakor pa se med francosko družbo grupirajo četice občudovanja vrednih, neverjetno postrtnih valnih krščanskih junakov, ki jih je vedno več in se zadržajo v vse razkristjanjene francoske poklice, najbolj med izobražence, da jih prekašajo in na tistem kristjanijo, tako, da se že cele skupine in poklici ozirajo krog sebe in čudijo, češ saj smo že spet kristjani — tako bo treba začeti med slovenskimi izseljenci. Jugoslovansko izseljensko katoliško akcijo, ki slišimo da se organizira, čaka veliko in lepo delo. Bog ji daj svojega blagoslova in obilo uspehov.

Nikakor pa, da bi padli vsi ti očitki izključno na Slovence v Tucquegnieux, marveč je to bolj splošno popisovanje duhovnega stanja naših izseljencev. Med tem ko je mogoče povedati o tikenjških Slovencih samih tudi marsikaj lepega in vselelega.

Ze tista njihova domača božja služba je nekaj dostojanstvena in dvigajočega, kakor je skromna, preprosta in slabo obiskana.

Ker ne moremo organizirati petja, molimo vsakih štirinajst dni skupno in na glas prastare kateheze mašne molitve, iste kakor mašnik pri altariju, ki so čudovito lepe po svoji prisrčnosti, spokornosti in visokem mnenju o krščanskem človeku brez razlike, naj je ravnotež, inženir ali pa preprost delavec, spoštovana gospa ali pa preprosta gospodinja tam kje sredi Marinske, de la garske ali starotikenjske kolonije. Vi bi morali slišati veličastno počasnno povdarjane, pristne in ne ponarejene recitatorjeve molitve, ko sredi kolonije, ki se ne meni za Boga, predstavlja takoj po povzdigovanju Bogu samemu peščico zbranih Slovencev, češ »mi Tvoji služabniki in Tvoje sveto ljudstvo« *in mu zbor Slovencev odgovarja in prosi vsemočnega: »daj nam milostno delež v občestvu Tvojih svetih. Sprejmi nas, prosimo, v njih družbo, ne zaradi naših zaslug, marveč zaradi svojega usmiljenja.«* Ali ko malo pred obhajilom vsak zase glasno in ponižno prosi Boga: »Daj, da se bom vedno držal Tvojih zapovedi in ne dopusti, da bi se kdaj ločil od Tebe.«

Skakalne tekme na Stadionu

Kolo jahačev je priredilo v nedeljo popoldne na Stadionu vsakoletno prireditev, ki je letos prav dobro uspela. Letos je sodelovalo veliko večje število kakor prejšnja leta. Zaenkrat je bila večina tekmovalcev iz Zagreba, kakor pa kaže, bo prihodnje leto število domačih tekmovalcev zopet naraslo. Nastopilo je največ častnikov. Od domačinov bi predvsem omenili g. dr. Lukmana in marljivega Pavloviča. Oba sta v močni konkurenci uspešno zastopala domače jahačev. Dr. Lukman je prejel tudi častno nagrado za lepo jahanje. Ravno tako tudi stari znanec Ljubljancov Dudiskin, ki je bil brez dvoma najboljši jezdec na prireditvi. Splošno je prireditev prav dobro uspela, le škoda, da je dež oviral pravičen potek.

Dudiskin na Lieblingu skače čez najtežje ovire.

Ali ko zaprosi pri mašnikovem blagoslovu ves zbor: »Blagoslovi naj nas vse mogočni Bog. — Oče, Sin in Sveti Duh.«

Taka božja služba napravi mogočen vtis na tistega, ki se je enkrat udeležil; kateri stalno prihajajo k njej, morajo pa resnično biti ali postati božje sveto ljudstvo, vneto za dobra dela, ki mu mora omrzeti vsaka pijanost, nečistost, nespodobno govorjenje, ali zdražbe, ali obrekovanje in vsaka krivica.

Nadalje so naročile tikenjske družine 34 izvodov Mohorjevih knjig, redno pa pokupijo od naših kolporterjev po 10 nedeljskih Slovencev, 20 Domoljubov in 14 Bogoljubov. Poleg časopisja, ki je prejemajo na lastne naslove.

Tudi skromno knjižnico imamo na razpolago, ki pa žal ni taka, kakor bi jo radi in ne vzdržijo seveda nobene primere z aumeško. Osnovanje vredne knjižnice mora biti ena prvih nalog našega društva.

Društvena pravila so bila šele te dni od vseh strani pravilno in končnoveljavno potrjena. Ima pa društvo pogoje, da se popolno uveljavi, predvsem dovolj članstva, ki mu ne manjka dobre volje in veselja za društveno življenje. Tudi gmočna pomoč nam je obljubljena. Seveda ne iz domovine.

Poglavje zase je slovenski učitelj v Tucquegnieux. Zaradi njega so Tikenjčani po pravici razburjeni. Saj nihče ne zahteva da bi se morala domovina za domače učitelje tako brigati, kakor na primer Poljska za svoje. Za malo pa se nam zdi, da so v neki drugi koloniji odgovorni ljudje — vsaj za take so se predstavili — domačega učitelja ponujali (žal so ga izseljenci tiste nesrečne kolonije, ki je zaenkrat ne maramo imenovati, skoraj soglasno odklonili, in je izpadlo celo veliko zborovanje naravnost prazno), skoro istočasno pa je bil iz Tucquegnieux odpoklican gospod učitelj Jan-

Nova nasilja v tržaških cerkvah

Poročali smo že, da so na Belo nedeljo fašisti grozili z nasiljem proti slovenski božji službi pri Sv. Jakobu v Trstu, in da so teden pozneje v Barkovljah dejansko nasilje izvajali, ko so po cerkvi rogovili in vpili, naj se neha slovensko pridigovati. V nedeljo 19. aprila je stopil barkovljski župnik na prižnico, da bi prebral berilo in evangelij v slovenskem jeziku. Tedaj so fašisti iz ozadja dvignili velik hrup in zahtevali, naj župnik bere v italijanski. Župnik je razgrajen lepo razložil, da je za Italijane naslednja sv. maša. Fašisti so vpili dalje: »Tu smo v Italiji in pridige morajo biti italijanske!« *Župnik jih prepričuje očitovsko, da more samo sv. oče odpraviti slovensko pridigo ali škof; on tega ne sme storiti in raje umrje kakor zapustiti prižnico. Fašisti so odgovorili s še glasnejšim vpitjem. Slišali so se vzkliki: »Zakaj smo žrtvovali pol milijona mož?« *Otroci in ženske so tedaj hoteli zbežati iz cerkve, a župnik jih je zadržal. Fašisti so nato odšli, prej pa so obljubili, da se naslednjo nedeljo vrnejo.**

Zares so se v nedeljo 26. aprila nasilni prizori ponovili. V Barkovljah je bila zopet ob 8 običajna sv. maša za Slovence. Cerkev je bila polna ljudstva. Vmes je bila manjša skupina barkovljanskih fašistov, morda petorica. Ko je župnik med sv. mašo izpred oltarja začel brati evangelij slovensko, so vpili in protestirali, da župnik ne sme brati slovenskega evangelija. Župnik jim je odločno ugovarjal, dokler se niso odstranili. Potem

V Trbovljah praznujemo naprej!

Trbovlje, 4. maja.

Praznovanje v rudnikih TPD se nadaljuje. V zadnjem času smo poročali, da se bo pričelo bolj redno delo v rudnikih. Ozirali smo se pri tem na poročila raznih deputacij NSZ, ki so prihajala iz Belgrada. Sedaj pa izvem, da bodo rudarji praznovali pri sedanjih oddaji premoga še kar vse leto po nekaj dni v tednu.

Tako je za mesec maj določeno praznovanje sledeče dni: 1. 4., 9., 14., 16., 18., 23., 25. in 30. In če pritejemo še pet nedelj in dva praznika, je skupno 16 dni praznovanja. Delali bodo meseca maja le 15 dni. Rudar bo na minimalni plači prejel Din 600 zaslužka za ves mesec!

Bolj primerno bi bilo, ko bi zastopniki v deputaciji sporočali rudarjem objektivno, tako, kakor je, da vedo delavci s tem računati.

Nesreča ne počiva

Murska Sobota, 3. maja.

Otrok pod motornim kolesom.

Včeraj proti večeru je hitelo staro in mlado proti Kardoševi železni trgovini. Kmalu se je zbralo pred njo na stotine ljudi. Nudil se jim je pretresljiv prizor. Na cesti je ležal šolar 1. razreda osnovne šole, sinček klobučarja Sukiča. Postal je žrtev motornega kolesa. Fantek je hotel nič hudega sluteč prekorčiti cesto. Komaj je naredil par korakov, je priropotalo v divji naglici motorno kolo. Še preden se je mali zavedel, kaj se godi, ga je kolo podrla na tla in mu je šlo čez vrat. Ljudi, ki so bili na cesti, je objel strah. Nekateri so skočili k otroku, ki je ležal ko mrtve in so ga

Kap. Djurovičev na Leli, s katero je priboril več nagrad.

kovič, ki se je v kratkem času med nami postrtno uveljavil in si pridobil ne samo naklonjenosti, marveč naravnost ljubezen vseh izseljencev brez izjeme, in ne more nazaj, čeprav smo se zavzeli zanj na vse mogoče načine in je vseh petero naših društev, ki izključno zastopajo jugoslovanske izseljence lorenškega železornega ozemlja, podpisalo petico na pristojno mesto.

Po zamisli naših jugoslovanskih društev naj bi stanoval slovenski učitelj v Tucquegnieux, hkrati pa obiskoval tudi naše kolonije Manceulles, Girau-mont in Aumetz in dosegel tako približno 150 slovenskih šolskih otrok, katerih število pa se vsako leto večja, ker so vse slovenske družine (hrvaških ali srbskih družin tukaj skoraj ni) mlade in njihovi prvi otroci ravno doraščajo soli. Seveda bi mogel do njih samo izven francoskega šolskega pouka in bi tako njegovo delo ne bilo strogo šolsko, kar ima več prednosti in bi zaenkrat zadoščalo. Hkrati bi bil tolažba našim ljudem in bi pomagal tudi našim društvom pri njihovem socijalno — prosvetnem in morebitnem gospodarskem delu.

Jugoslovansko — francoska delovna pogodba je naša druga bolečina. Izmed množice narodov s katerimi živimo skupaj, bo poleg nas Jugoslovancov komaj mogoče najti še kakšnih ljudi, ki bi jih ne šteli posebne delovne pogodbe. Jugoslovani smo zato, ker take pogodbe še nimamo, v marsičem na slabšem, kakor naši tovariši drugih narodnosti.

Naše delavne razmere so se zadnji čas precej poslabšale. Plače so šle nizdol in še praznujemo tu in tam po kakšen dan. Vendar pravijo, da je drugod še slabše, saj delajo ponekod že dalj časa stalno samo po 4 šihite na teden. Kdaj da bo konec te krize, nič ne vemo. Bili smo doslej neorganizirani in zanemarjeni in nimamo v vse te stvari nobenega vploga, še veliko manj pa moremo kaj odločiti.

se je božja služba nadaljevala. Ob desetih, ko je pridiga in maša za Italijane, seveda ni nobenega fašista blizu, da bi poslušal božjo besedo v jeziku, za katerega se toliko poteguje, pa tudi ostalo laško občinstvo, kar ga je v Barkovljah, se presneto malo briga za cerkev in božjo službo. Fašisti so zagrozili, da se vrnejo prihodnjo nedeljo in da ne bodo prej nehali razgrajati, dokler ne bodo dosegli svojega namena.

Isti dan 26. aprila so fašisti naredili kraval v cerkvi Sv. Jakoba. Ta cerkev je obsežna kakor ljubljanska stolnica in ob 9 je bila pri slovenski pridigi polna. Med pridigo so fašisti zagnali vpitje in protestiranje, naka je župnik stopil mednje in zahteval, naj se odstranijo. Ljudstvo je bilo preplašeno. Nekateri so se razjokali, drugi jeli glasno moliti. Ko so prišli orožniki, so se fašisti odstranili in sv. maša se je mogla izvršiti potem v miru. Kasneje so bili nekateri razgrajati aretirani, a orožniki so jih takoj izpustili.

Ljudstvo zelo komentira te dogodke in se čudi, da vlada nima več potrebne moči, da bi zagotovila vsaj spoštovanje katoliškega bogoslužja. To nasilstvo v tržaškem javnem mnenju nima prav nobene zaslonbe, ampak se naslanja le na vero v vsemočnost črne srajce. V Barkovljah n. pr. vodi vso to nezmiselno gonjo načelnik fašistovskega krožka, a razen njega in njegovih par junakov ni v vsej fari krsta, ki bi odobraval to početje. Podobno je pri Sv. Jakobu. Če ima vlada resno voljo, bo tega hitro konec.

dvignili. Takoj so ga spravili v bolnišnico. Zadevo so prijavi orožništvu, ki je vznika aretiralo. To je trgovski agent, ki nima niti šoferskega izpita, niti kolesa prijavljenega.

Nesrečen padee s kolesa.

Zadnji čas so kolesarske nesreče precej pogoste. Tako nesreča je zadela tudi učiteljico v Krogu. Peljala se je proti Soboti. Ko je že zapuščala vas, ji je kolo hipoma zdrknilo in preden se je mogla pripraviti, da bi odbržala ravnotežje, je bila že na tleh. Vstala je le s težavo. Ko se je oprla na levo nogo, je začutila silne bolečine. Morala se je vleči. Noga je kmalu močno otekla. Po zdravnikovi odredbi bo gđ. učiteljica morala najmanj štiri tedne biti v postelji.

Z voza padla in si strla nogo.

Posednica Sedonja Vilma iz Brezovce se je peljala z njive. Sedela je spredaj na vozu in je držala noge na rudi. Pred njivo je bil precej globok jarek. Ko sta šle prvi kolesi preko jarka, se je voz močno nagnil. Kmetica na to ni pazila. Z vozom vred se je tudi ona nagnila in je padla pod voz. Ker krave niso obstale, je šel voz čez njo. Prizadel ji je več poškodb, razen tega pa ji je strl tudi nogo. Ranjenko so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Komunisti v Ljubljani obsojeni

Ljubljana, 4. maja.

Razprava proti komunistom v ljubljanskem procesu se je zaključila v nedeljo ob pol 2 zjutraj, in je trajala ves prejšnji teden. Govor državnega pravdnika je trajal štiri ure. Govori zagovornikov 5 ur. Sodišče se je posvetovalo štiri in pol ure. Poldrugo uro pa je trajalo čitanje rozsodbe. 15 obtožencev je bilo oproščenih, 14 obsojenih, 1 slušaj. to je obtoženca Franceta Zlebnika, pa je bil izločen iz te razprave.

Obsojeni so: Peter Cvek na 14 mesecev zapora, Franc Gerbie na 12 mesecev zapora, Alojzij Kusold na 10 mesecev, Anton Zužek, Konrad Kovac in Alojzij Konjar na 8 mesecev, Ivan Gasperšič na 7 mesecev, Pankracij Krivograd na 6 mesecev, Josip Nakrst na 5, mesecev, Alojzij Strojnik na 4 mesecev, Anton Crnologar, Anton Ivertnik in Josip Harun na 3 mesece. Vsi so bili obsojeni na zapor. Maks Viternik je bil obsojen na 7 dni zapora.

Oproščeni pa so bili: Vidigar, Opeka, Trinik, Korošec, Ule, Vihar, Leks, Kališnik, 64 letna Franciška Laznik, edina ženska v tem procesu, Hribernik, Razpet, Stembrov, Uran in akademik Marjan Prelec.

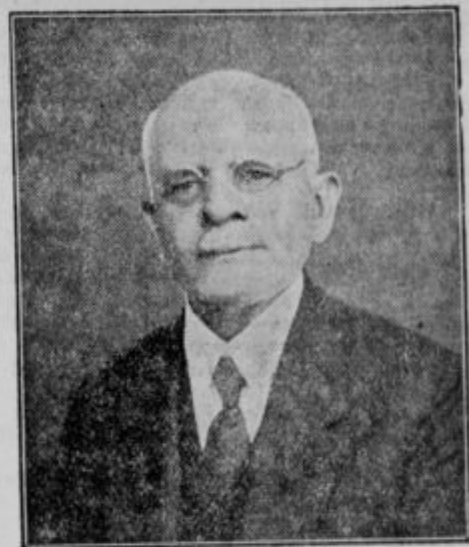
Zadnjega je branil odvetnik dr. Ivan Stanovnik. Marjan Prelec je bil član Krekove mladine in ko je bil aretiran, je neki časopis njegovo aretacijo zlobno izrazil. Sedaj se je izkazalo, da Prelec nima nobene krivde.

Obtoženci so sprejeli sodbo z zadovoljstvom na znanje. Razlogi sodbe utemeljujejo, da so bili obsojeni obtoženci člani komunistične organizacije in da so širili komunistične letake. Vsi obsojeni so svojo kazen že odsedeli, razen dveh. Peter Cvek bo sedel še deset tednov v zaporu, Franc Gerbie pa bo odsedel svojo kazen 14. t. m.

† Nadučitelj Janko Bajc

St. Vid nad Ljublj., 4. maja.
Danes se je vršil v St. Vidu nad Ljubljano pogreb upokojenega nadučitelja Janka Bajca. Pravijo, da takega pogreba že dolgo niso imeli v St. Vidu. Sprevod se je raztezal iz Vižmarji pa do St. Vida. Večina udeležencev pogreba je bilo do-

mače ljudstvo z g. županom Babnikom in 2 gg. občinskima odbornikoma na čelu. Ljudstvo je s tem pokazalo, kako ljub jim je bil pokojni nadučitelj. Med pogrebniimi udeleženci smo opazili tudi mnoge odlične gospode, kakor Josipa Gostinčarja, bivšega ministra, direktorja dr. Juga, dr. Koritnika, vseučiliškega profesorja dr. Demšarja in več drugih profesorjev z ljubljanskega liceja in iz škofijskih zavodov. Med učitelstvom smo opazili večje število učiteljev veteranov z upokojenim sreskim šolskim nadzornikom Josipom Turkom na čelu. Precejšnje število je bilo tudi aktivnega učitelstva z banskim šolskim nadzornikom Fortunatom Lutarjem.

Pogreb sta spremljevali tudi obe šentvidski šoli: osnovna in meščanska in spremstvu učitelstva. Prav lepo število dijakinj je poslala licejska gimnazija iz Ljubljane v izraz sožalja profesorju dr. Antonu Bajcu, sinu pokojnikovem. Za šolami smo opazili številne vence tako učiteljskega zbora osnovne šole, krajevnega šolskega odbora, ljubljanske licejske gimnazije, Sloške družbe in druge.

Sprevod je vodil č. g. dekan Zabret ob asistenci 7 duhovnikov. Domači pevski zbor, pomnožen z nekaterimi učitelji, je zapel pred hišo žalosti »Usliši nas, Gospod«, v cerkvi, v kateri so se istočasno darovali tri sv. maše, pa je odpel »Človek, glej dognanje svoje; na grobu« *Spomladi vse se veseli. Nagrobni govor je imel predsednik Sloške družbe Iv. Strukelj. Ta je orisal pokojnikovo delo in življenje v šoli in izven šole, naštevajoč vrline pokojnikove, ki so ga dčile. Posebno je poudaril njegovo živo vero in značajnost, kakor tudi ljubezen do šolske mladine, družine in podrejenega mu učitelstva.*

Po tem govoru pa so zapeli še učenci mešč. šole pod vodstvom ravnatelja R. Pečjaka »Vigred se povrne«.

Pogrebni udeleženci so se le počasi razšli. Zdelo se mi je, da vsakemu berem raz obraz željo: »Počivaj v miru naš blagi, nepozabni nam Janko!

Belgrajski agronomi na Slovenskem

Ljubljana, 4. aprila

V soboto so obiskali pod vodstvom bivšega ministrskega predsednika in profesorja na belgrajski univerzi g. dr. Antona Korošca dijaki agromskega seminarja na belgrajski fakulteti, Ljubljano in si ogledali najvažnejše institucije, tičoe se združništva. Slika nam jih kaže z dr. Korošcem na vrtu v Marjanišču.

V nedeljo so se odpeljali na Gorenjsko, kjer so si ogledali nekaj važnejših kmetijskih zadrug in obiskali Bled. Davi pa so odpotovali v Maribor. Iz Maribora se bodo odpeljali naravnost nazaj v Belgrad. Iz Ljubljane so odnesli najlepše vtise, zlasti pa so navdušeni za Gorenjsko, katero bodo v počitnicah obiskali v večjem številu na dalj časa.

Naše dijaštvo

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani je dovolila ustanovitev društva »Akademsko društvo A0« *po § 6. društ. zakona z dne 15. novembra 1887, drž. zak. št. 134. Društvo je zadobilo pravno osebnost s sklepom ustanovnega obnena zbora dne 2. maja 1931. Odbor: Predsednik: Zemljak Jožko, stud. phil.; načelnik: Lah Ivan, cand. ing.; tajnik: Piko Karel, stud. med.*

Fašizem polemizira z Vatikanom

Arnaldo Mussolini prisvaja fašizmu vse civilno življenje

Rim, 4. maja. Pismo papeža Pija XI. milanskemu kardinalu Schusterju, v katerem pogravar katoliške cerkve brani eksistenčno upravičenost katoliške akcije zlasti z ozirom na vzgojo mladine v duhu nadnaravnih resnic, kakor tudi njeno ravico do verskega prešinjavanja javnega življenja, uporablja z ozirom na perečo socialno vprašanje sedanjega časa, je fašistične kroge precej vznemirilo. Pismo papeža, ki je pisano v zelo pomirljivem, čeprav odločnem tonu, je bilo odgovor na govor generalnega tajnika fašistične stranke Giurattija. Zato se je čutil režim dolžnega, da nanj odgovori ne samo v meritornem pogledu, ampak tudi zato, da razprši vedno bolj tako v Italiji kakor v tujemstvu utrujoče se prepričanje, da so odnošaji med Sveto stolico in italijansko vlado vedno bolj napeti. To mnenje namreč režimu škoduje.

Zato je brat Mussolinija, Arnaldo, napisal v »Popolo d'Italia« članek, v katerem se pod krinko polemike z Vatikanom glasilo »Osservatore Romano« trudi izpodbijati trditve svetlega očeta. Zelo pa se opazi skrajno koncilijantni ton članka, ki hoče difference med Vatikanom in režimom predstavljati kot malenkostne in skuša naprtiti vsi odgovornost za »pretiravanje« teh difference uresničiti »Osservatore«. Kljub odločnemu poudarjanju, da je fašizem »katoliški«, pa Mussolinijev brat, ki velja za ideologa fašizma, ni mogel opustiti zelo ostre formulacije fašističnega stališča glede na principielno razmerje fašistične države do Cerkve, tako da bo ta njegova formulacija brez dvoma zopet povod za repliko od strani Vatikana.

Arnaldo Mussolini uvodoma pravi, da katoliku

ne samo da ni lahko, ampak popolnoma nemogoče polemizirati s papežem. Kajti to bi ne bilo samo zaman, ampak naravnost bedasta domišljavost. Toda »Osservatore Romano« je to priliklo zopet uporabil za komentarje od svoje strani, ki izjavljajo odgovor. S katoliškimi žurnalisti pa je polemika vsekakor dopustna, meni člankar. Nato govori o Katoliški akciji in pravi:

»Fašizem je katoliški, sprejema resnico Evangelija, ne osporjuje dogem, spoštuje in cení versko bogoslužje in daje cerkveni hierarhiji mesto, ki ji gre. Vse je v redu in če je kje kakšno trenje, se lahko sproti popravili. Mladina raste v veri svojih očelov. Imamo enotno državno šolsko knjigo, ki sprejema brez rezerve katoliško resnico in jo uči. Zdi se pa, da je nekaterim žal, da se fašistična država v oznanjanju teh etičnih resnic obrača na vse, na maso, ker bi radi, da bi se te resnice gojile samo v malih krožkih, v katoliških cerkvah, v posebnih dijaških in podobnih združenjih, kakor da bi hoteli organizirati celice, pripravljene, da prevzamejo oblast jutri. Tu se totalitarni režim brani in črta meje, ki se ne smejo prekoračiti. Država zlasti sprito modernih zahtev življenja, obdana od notranjih in zunanjih sovražnikov, v okolščinah, ki zahtevajo vodstva velikih mas in velikih interesov, tako materialnih kakor duševnih, ne more odstopiti dela svoje komande takorekoč napel v najem. Fašist katolik se drži vere, ljubi bližnjega, je zvest zapovedim Evangelija in v tem oziru posluša Cerkve in njenega pogravarja. Kadar pa hoče pravično živeti, delati, svojo domovino braniti, skrbeti za vzgojo svojih otrok, spraviti svoje življenje v sklad

z življenjem bližnjega, izpolnjevati svoje mesto kot voditelj ali kot član organizacije, sodelovati pri napredku države in naroda, z eno besedo, kakor hoče živeti ves kompleks narodovega življenja, kakor se je udeležilo v njega slavni zgodovini in se udeležuje v sedanjosti na vseh poljih telesne in duševne kulture, potem posluša samo zakonite oblasti civilnega življenja. Naravno in nadnaravno zedeve, vse je zapopadeno v resnicah, ki jih je narod izkusil tekom stoletij po tvorbah in ustanovah države in nespremenljivih resnicah rimske Cerkve. Meje so jasne in naloge ostro ločene. Čemu to jasno in svetlo sliko zatemnjevati?

Kljub zadnjemu stavku, ki hoče nekoliko zabrisati ostro začrtano mejo med tem, kar člankar pripisuje na eni strani kot kompetenco Cerkve, na drugi strani kot kompetenco države, ostane jasna formulacija, ki hoče Cerkvi podrediti zgolj bogoslužno, molitveno in notranje-versko življenje, izključujoč iz njene kompetence vse, kar tvori oblast duhovne kulture in moralnega ter socialnega življenja in praktičnega udeleževanja, čeprav je pri katoliku tudi to podrejeno normam nadnaravnih verskih in moralnih resnic. Splošna sodba je, da se nikoli od merodajne strani antikatališke teza glede na razmerje med Cerkvijo in državo, civilnim in verskim življenjem ni bila s tako ostro postavljenja kakor v tem članku »Popolo d'Italia«.

Zato se s tem večjim zanimanjem pričakuje odgovor najvišjega cerkvenega mesa. Sploh je danes napetost med državo in cerkveno oblastjo v Italiji v ospredju notranje politike in zanimanja široke publike.

Zopet izgredi v Egiptu

Kairo, 4. maja. AA. Včeraj popoldne je prišlo v Denisuef do krvavih spopadov med policijo in demonstranti. Policija je streljala, ubila osem in ranila 46 oseb. Ranjenih je bilo tudi sedem stražnikov. Notranji minister poroča, da je bilo ubitih samo šest oseb in tri ranjene. Nemiri so nastali pri prihodu Nahasa paše, ki je prispel v spremstvu šestih članov izvršilnega odbora valdistične stranke.

»Do X« v Afriki

Pariz, 4. maja. AA. Iz Saint Louisa poročajo, da je pristalo tamkaj veleletalo »Do X«. Ko je obnovilo svoje zaloge goriva, je nadaljevalo polet v Bolamo v portugalski Gvineji, odkoder bo letelo preko Atlantskega oceana v Južno Ameriko.

Izpred sodišča za zaščito države

Belgrad, 4. maja. I. Danes se je nadaljevala obravnava proti atentatorjem. Točno ob pol 9 zjutraj je bil zaslišan obtoženi Anton Herman, kateri je obtožen, da je v preteklem letu sprejel od Seletkoviča v Pečuhu okrog 5 kg eksploziva in 1 revolver, sistema »Browning«, ter vse to vtihtal v našo državo z namenom, da ruši državne objekte. »Ali ste krivi in v koliko?« »Sem kriv, toda ne toliko kolikor me obtožnica dolži.« »Ali ste bili v Madjarski?« »Bil sem! Enkrat sem govoril s Tilmanom in sem mu takrat rekel, da sem brez posla, nakar mi je on rekel, naj grem na Madjarsko.« Herman se je povabilu Tilmana tudi odzval, prekorajl madjarsko mejo in odšel v Pečuh, kjer je prevzel navedene stvari.

Predsednik sodišča dr. Armerić je prečital njegove prejšnje izpovedbe, v katerih je on priznal mnoga dejstva, katera sedaj zanika. V prejšnjem zaslišanju je priznal, da ga je neki nepoznani gospod počeval v rokovalju z eksplozivom in revolverjem. Tem vajam je prisostvoval tudi Seletković, kot je izpovedal obtoženec. Po dolgem zaslišanju je potem predsednik prečital še konfrontacijo med Tilmanom in Hermanom. Tilmanova izpoved med to konfrontacijo se znatno razlikuje od njegovih prejšnjih izjav. Predsednik je nato prečlil razpravo, ki se bo vršila jutri dopoldne. Jutri bosta zaslišana obtožena Gross in Budrovec.

Razprava o umoru T. Sleglja

Zagreb, 4. maja. Ž. Danes ob četrti na 9 se je pričela glavna razprava proti Marku Hraniloviću in drugim, ki so obtoženi umora Tonija Slegla. Ko je veliki senat, ki mu predseduje predsednik sodnega dvora g. Bubanj, prišel v dvorano, so prišli tudi državni tožitelji dr. Marko Ružić, nato zastopnik dr. Pečarević in branilci dr. Vlado Maček, dr. Mirko Košutić, dr. Ivan Pernar, dr. Stefan Košutić, dr. Pabor, dr. Josip Hrovat, dr. Ivan in Anton Ramljak, dr. Jančičević, dr. Dražić, dr. Milan Budak, dr. Ilija Jakovljević, dr. Protolipac in drugi. Ko je senat zavzel mesto, so pripeljali v dvorano 23 obtožencev. Predsednik sodnega dvora Bubanj je otvoril razpravo in pozval državnega tožitelja dr. Ružića, da prečita obtožnico. Dr. Ružić je začel štati obtožnico in obširne razlage. Večina njih je obtožena po zakonu o zaščiti države. Na glavno razpravo je pozvanih 83 prič. Prečitalo se bo tudi veliko število izjav raznih prič med preiskavo, dalje strokovna mišljenja, grafološka mišljenja, izjava puškarskih strokovnjakov, pirotehničnih inženirjev, električnih vojakov itd. Procesu prisostvuje tudi soproga pokojnega Slegla, tehnični oddelek banske uprave, direkcija državnih železnic v Zagrebu, komanda žandarmerije in drugi. Današnje »Novosti« na 15 polnih straneh drobnega tiska prinašajo obtožnico proti morilec Tonija Slegla.

Belgrajske vesti

Belgrad, 4. maja. Ž. Da bi se popravilo težko stanje mornarjev na trgovskih ladjah radi slabih plač, je zahtevala splitska delavska zbornica pri ministrstvu trgovine in socialne politike potrebne korake, da se s pomočjo vlade regulira vprašanje plač mornarjev na trgovskih ladjah.

Belgrad, 4. maja. Ž. V teku prihodnjega meseca bo v Belgradu osnovana podružnica jugoslovanske-madjarske trgovske zbornice v Budimpešti.

Belgrad, 4. maja. Ž. V Sotiji so zaključena pogajanja med Jugoslavijo in Bolgarijo glede dvostranih posestev. Jugoslovanski delegat Janković bo po svoji vrnitvi v Belgrad poročal o poteke pogajanj.

Belgrad, 4. maja. Ž. Pogajanja, ki so se vodila za sponovanje privilegirane družbe za izvoz živine so končana. Naloga te družbe je organizacija izvoza živine v Češkoslovaško, Grško in Madjarsko, a razven tega bo delala družba tudi na tem, da bo živina, ki se bo izvažala, odgovarjala vsem zahtevam inozemskega trga.

Na konferenco o poljedelskih solah so povabljeni načelniki ministrstva dr. Stojković, Prohaska in Gjurčić in načelniki poljedelskih oddelkov banskih uprav, po en profesor poljedelskih fakultet v Belgradu in Zagrebu, ravnateljji srednjih poljedelskih sol, ravnateljji nižjih poljedelskih sol in po en zastopnik poljedelskih društev.

Seje konference bodo popoldne in dopoldne v oddelku za agrarno politiko v poljedelskem ministrstvu. Razpravljati bodo o vsakem zakonskem načrtu posebej.

Socializem in patriotizem

Pariz, 4. maja. fr. Predsednik znanjepolitičnega odbora v francoskem parlamentu, Paul Boncour, je imel na običnem zboru rudarske strokovne zveze velik govor, v katerem je ožigal vse liste, ki običajo socializem in socialističnemu pokretu sploh brezdomovinstvo in nepatriotično čuvstvanje. »Kako bi se moglo besede, kakor ni treba armade, ali niti enega moža in enega samlita za državno brambo, izgovoriti in stranki, ki jo je ustanovil veliki Jean Jaures?« Socialističen voditelj je pozval rudarje, da naj se spomnijo na umrle velike vodje francoskega socialističnega pokreta, ki so bili vzorni domoljubi in katerim socialistične ideje niso zakrivale najvišji ideal, ki jih je vezal na njih domovino, namreč njeno obrambo. Oni, ki trdijo, da ne obstajajo nikake vezi med delavskim razredom in med domovino, žalijo dostojanstvo francoskega delavca, ki je vedno smatral za svojo najvišjo in najlepšo dolžnost, darovati svoje življenje za obrambo svoje očetnjave. Jean Jaures, Guesd, Fallieres Albert Thomas, vsi ti veliki predniki socialističnega pokreta so ob odločilnem trenutku storiili svojo dolžnost, prvi je padel v trenutku, ko mu je srce vzpletnelo v najčistejši ljubezni do domovine ob izbruhu svetovne vojne, drugi je svojo

genialnost stavil na razpolago obrambi domovine, kot organizator industrije za municejo in za težko artilerijo, s katero si je Francija priborila končno zmago. Delavske mase bodo tudi v naprej imele oči obrnjene v to smer ter bodo znale v odločilnem trenutku, kadar bo treba braniti dom, dvigniti orožje ter pregnati sovražnika, da ne bi onečaštal materne zemlje. Kakor francoski socialisti, je končal slovitli advokat Paul Boncour, tako mislijo tudi drugod, kajti povsod, kamorkoli sega socialistična zambel, ni prostora za brezdomovinstvo.

(Paul Boncour je danes eden najbolj znanih advokatov mednarodnega slovesa ter spada kljub svojim stikom z levčarskimi socialisti med najbolj zaželenje povablence visokomedijske pariske in mednarodne družbe. Mnogokrat se je njegovo ime že imenovalo v zvezi z ministrstvom za zunanje zadeve, katero bi bil on radevolje sprejel, da mu ni socialistična stranka prepovedala sodelovanje v vladi, v kateri bi sedeli preveč zagrizeni desnčarji. On se je prepovedi ugodil ter ostal neustrudljiv aspirant za večje vloge, katere bi on brez dvoma igral z isto virtuoznostjo, katero je pokazal kot najodličnejši govornik francoskega parlamenta, kot nepremagljiv protivnik razorožitvenega programa pri Zvezi narodov v Ženevi in kot pravni zastopnik velikih mednarodnih obtožencev modre krvi.)

Medn. vzorčni sejm v N. Sadu

Belgrad, 4. maja. Ž. Za toletno mednarodno razstavo in vzorčni sejm v Novem Sadu so prijave sodelovanje mnoge tvrdke iz vseh evropskih držav. Trgovinsko in poljedelsko ministertvo je s svoje strani odobrilo velike kredite, da bo ta razstava čimbolje uspela.

Dalmatinsko društvo v Trstu

Trst, 4. maja. Ž. Včeraj se je vršila letna skupščina dalmatinskega društva. Društveni sekretar Verbano je predložil običen referat o delu tega društva v preteklem letu. Društvo je protestiralo proti okrožnici prevzvišenega nadškofa g. dr. A. Bauerja; v Vitoriali, rezidenci d'Annunzia, so postavili dalmatinski steber, ki naj bo priča italijanske kulture, kateri naj bi zakril značaj barbarskega in spačenega spomenika Gregorja Ninskega, ki kaže peristil v italijanskem Splitu. Z glavne skupščine so bili poslani pozdravi zatiranim bratom v Dalmaciji. Dalmatinsko zastavo so pokrili s črno kopreno, ki se bo polagoma trgala tako, kot se bo osvobodila ta zemlja in dokler iz rimskih in benečanskih stolpov od Raba do Perasta ne bo zaplapolala svojega zastava, simbol osvobodjene Dalmacije.

Jugosl. poljski kongres zaključek

Varšava, 4. maja. AA. Jugoslovanski delegati na poljsko-jugoslovanskem kongresu, ki se nahajajo v Krakovu, so si ogledali včeraj mesto in se udeležili proslave poljskega narodnega praznika. Delegati so položili včeraj venec na grob slavnega poljskega pisatelja Sienkiewicza. Na krakovski univerzi je bila svečana seja, kjer je v svojem govoru predsednik kongresa Knoblevski naglasil, da predstavlja jugoslovanski-poljski kongres velik napredek v zbliznanju med obema narodoma. Govorili so še rektor univerze, podpredsednik trgovske zbornice Kviatkovski, Zavilinski, ki je govoril srbohrvatsko, profesor srbohrvatske univerze Moše, ki je govoril poljsko in srbohrvatsko ter naglasil, da je našel na Poljskem svojo drugo domovino, in končno so govorili še predstavniki poljsko-jugoslovanske lige iz Poznanja in Varšave ter predstavnik iz Vilne. Trgovska zbornica je priredila na čast delegatom svečan banket.

Fuzija v slovenskem časopisju

Z ozirom na članek pod gornjim naslovom dne 26. aprila smo prejeli:

V imenovanem članku ste zapisali tudi, da se bo pri Zvezi slovenskih zadrug v smislu tega sporazuma izvršila izprememba.

Ta vest ni resnična, zakaj merodajni organi Zveze niso niti sklepali o tem niti se ni sicer kdaj o tem govorilo. Prav tako tudi ni res, da bi se izvršila v načelstvu Zveze taka sprememba radi kakakega zunanje povoda. Upravo Zveze voli samo njen občni zbor in to popolnoma neodvisno in samo z združenih vidikov.

Z odličnim spoštovanjem:

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, r. z. z. o. z.

Lep uspeh jugoslov. letalcev

Praga, 4. maja. AA. ČTK poroča: Na mednarodnih letalskih tekmah v Plznu je bila podeljena nagrada predsednika Masaryka jugoslovanskemu letalcu Tadiji Sondernmajerju, nagrado češkoslovaškega ministra za notranje posle pa je prejel Jugoslovian Andra Mitrović.

Bolgarske volitve

Sofija, 4. maja. AA. Bolgarska agencija javlja: Ministrski svet je sklenil, da se vrše volitve, v sobotno 21. junija t. l.

Pri mednarodnem uradu za delo

Ženeva, 4. maja. AA. Včeraj bo v Ženevi zasedanje mednarodnih organizacij za delo. Od vseh zasedanj bo eno najvažnejših zasedanj mednarodne konferenca za delo, ki bo trajalo od 28. maja do srede junija. Poleg teh konferenc bo otvoril tudi 53. zasedanje upravnega odbora mednarodnega urada za delo. Dne 8. maja se začne v Londonu zasedanje odbora mednarodnega urada za delo za proučevanje nesrečnih slučajev. Dne 18. maja bo v Ženevi seja konzultativne komisije intelektualnih delavcev, ki bo med drugim razpravljala tudi o vprašanju kolektivne pogodbe novinarjev in o vprašanju izbire in namestitve intelektualnih delavcev.

Kmet, tvoja zemlja je zdrava . . .

Zanimiv poljedeljski program nemških narodnih socialistov — Zemljo treba rešiti vseh vknjižb

Dunaj, 4. maja. d. Listi so zopet objavili zanimiv kmetijski program, katerega so že pred enim letom (30. marca 1930) izdelali nemški narodni socialisti za Nemčijo, kakor tudi za Avstrijo. Program je tako obširen in posega tako globoko v sodobno stanje poljedelstva, kakor tudi v splošno poljedelsko politiko, da ga je treba vsaj registrirati kot zanimivost, kajti za enkrat še ne obstajajo nikakoli pogoji, da bi se brez socialne revolucije mogel v celoti izpeljati. V naslednjem navajamo po glavnih točkah tega programa. Narodni socialisti zahtevajo: 1. Da se zniža zemljiški davek in vsi drugi davki, ki obremenjujejo poljedelstvo. 2. Carinska politika mora koristiti razvoju poljedelstva. 3. Zemlja mora biti pravno tako zaščiten, da bo služila edinele prehrani nemškega ljudstva. 4. Dedna pravica naj ostane, toda samo pogojno, da se bo zemlja izkoriščala v splošno dobro vsega naroda. 5. Ustanoviti se mora stanovsko vrhovno sodišče, ki bo čuvalo, da se ta pogoj izpolnjuje. 6. Zemljo mora lastnik obdelovati sam. 7. Država kot najvišja oblast obdrži vke vrste splošno prodajno pravico. 8. Vsaka vknjižba na zemljo je prepovedana in država mora nuditi poljedelcu potrebne kredite. 9. Davki morajo biti v sorazmerju. 10. Država ima v gotovih slučajih pravico razlastitve pred vsem, kadar ugotovi, da se zemlja slabo obdeluje, ali kadar je zemlja last neremskih posestnikov. 11. Krivičnim potom pridobljena zemlja

se brez odškodnine odvzame. 12. Država naj skrbi za smoterno kolonizacijo. 13. Poljedelsko deavstvo naj bo potom posebnih delovnih pogodb zaščiteno in uvrščeno v kmetijske družine. 14. Ta program ne bo izvedla stanovska, nego politična organizacija.

Najbolj zanimiva točka v programu je prepoved zemljiških vknjižb. Do sedaj se ta zahteva še ni nikoli tako izrazito poudarila in morebiti tudi še nikoli ni bila kmetijska zemlja potrebna zaščite, kakor dandanes. Akoravaj, kakor zgoraj omenjeno ni lahko misliti, da bi ta zahteva v doglednem času postela dejstvo, je vredna posebne beležbe, ker odgovarja dejanskim potrebam povojnega kmetijstva. Morebiti je ta zahteva v svoji splošnosti prestra, morebiti niti ni potrebna za nemškega kmeta, ako se pa pomisli na stanje kmeta po nekaterih vzhodno-evropskih državah, kjer je zemlja postala last bank in raznih oderuhov, postane takoj jasno, kako velikanse važnosti bi bila zakonodaja, ki bi strogo kontrolirala vknjižbe in tako rešila kmeta pred propadanjem.

Druga zanimivost tega programa, na katero je tudi treba opozoriti, je način, kako globoko sega propaganda nemških rasistov, ki hoče posledno iztrebiti iz meje nemške države vsakega inozemskega lastnika nemške zemlje. Gotovo je, da se ta grožnja ne bo izvedla, vendar pa naj služi za opomin vsem onim, ki računajo s tem, da bo vse-emstvo kakikoli zavzelo holi »pravilno« stališče napram drugim narodom.

Belgrad, 4. maja. AA. Na predlog oddelka za agrarno politiko, naj zakonski načrt o poljedelskih zbornicah in poljedelskih solah prouče tudi zastopniki banovinskih uprav in poljedelskih združenj, je minister za poljedelstvo sklical konferenco o pretresu teh dveh zakonov na dan 11. maja t. l. Na konferenco o poljedelskih zbornicah so povabljeni načelniki poljedelskih oddelkov banovinskih uprav, predstavniki poljedelskih ustanov, Glavnega združenja saveza, Srbskega poljedelskega društva, Glavnega saveza srbskih zemljoradniških zadrug, Poljedelskega združenja v Somboru, Saveza poljedelcev v Velikem Bečkereku, Kmetijske družbe v Ljubljani, Saveza hrvatskih seljaških društev v Zagrebu, Zadrugnega Saveza v Splitu, Saveza poljedelcev v Skoplju, Srbskega zadrugnega saveza v Sarajevu, Hrvatskega zadrugnega saveza v Sarajevu.

Dnevna kronika

Koledar

Torek, 5. maja: Pij V. papež; Irenej, škof.

Novi grobovi

† V Kranju je umrl mag. phar. g. Franc Savnik, lekarnar, posestnik in občinski svetovalec. Zadel ga je kap. Pokojni je bil zelo blagega srca in zato splošno priljubljen. Zapušča mlado vdovo in tri otročičke. Blag mu spomin! Zaljubljen naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Podporočniški izpit so na šoli za rez. konjeniške častnike z odličnim uspehom napravili Slovenci: Danilo Gregorčič (prvi v činu), Ljubljancan Jelko Rant (drugi v činu) in Mirko Maček iz Celja. V eskadronu je služilo 99 dijakov.

Gostilničarji!

Udeležite se zborovanja gostilničarjev Dravske banovine dne 11. maja ob pol 10 dopoldne v Mariboru! Po zborovanju ogled vinskega sejma. Legitimacije za polovično vožnjo po železnici zaprosite pri Vinarskem društvu v Mariboru, Gregorčičeva ulica 6. — Priložite 2 Din v znakah!

Ostale vesti

— Polovična vožnja za občni zbor Zadružne zveze. Železniško ministrstvo je dovolilo z odlokom z dne 24. 4. t. l. pod št. 10.056 polovično vožnjo za udeležence občnega zbora Zadružne zveze v Ljubljani. Delegati naj vozniških listov pri odhodu v Ljubljano ne oddajo, ker veljajo s potrdilom o udeležbi na občnem zboru tudi za nazaj. Potrdila o udeležbi se bodo izdajala na občnem zboru. Občni zbor bo v sredo, dne 6. maja ob 10 dopoldne v Beli dvorani hotela »Union«. Polovična vožnja velja za čas od 3.—9. maja.

— Ustanovitev podružnice turistskega kluba »Skala« v Lufah. V nedeljo se je vršil ustanovni občni zbor Savinjske podružnice turistskega kluba »Skala«. Ustanovni občni zbor je otvoril predsednik centralnega društva iz Ljubljane prof. Janko Ravnik. Občnega zbora se je udeležilo poleg domačinov lepo število gostov iz Ljubljane. Navzoč je bil tudi gornjegrajski okrajni načelnik, ki je s kratkim nagovorom želel ustanovljeni podružnici veliko lepih uspehov in razmah ter je pristopil sam kot član. Ustanovitev podružnice je bila sprejeta soglasno v velikem navdušenju. V odbor pa so bili izvoljeni: ravnatelj škof. posestev ing. Zumer za predsednika, odvetnik Teodor Zbrizaj iz Zgornjega grada za podpredsednika, dr. Jože Arh iz Luč za blagajnika. Novoustanovljeni podružnici želimo lep napredek.

— Koncert »Ojke« v Gornjem gradu. V nedeljo se je vršil koncert pevskega društva »Ojke« iz Celja v veliki dvorani škof. gradu v Gornjem gradu. Koncert je prav lepo uspel pri obilni udeležbi občinstva. Koncerta se je udeležil tudi nadškof g. dr. Anton Bonaventura Jeglič.

— Okrajni cestni odbor Maribor razpisuje drugo javno pismono licitacijo za oddajo gradbenih del na cesti Sv. Peter-Ložane 2.648 do 5.727 km (tretji del). Licitacija bo v uradnih prostorih Sreznega cestnega odbora Maribor, Koroška cesta 26-11 v torek, dne 19. maja 1931. ob 11 dopoldne. Pogoji, načrti itd. so reflektantom na vpogled med uradnimi urami pri okr. cestnem odboru Maribor. Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v odstotkih na ceno uradnega proračuna, ki znaša 1.441.238,25 Din.

— Udeležence mednarodnega velesejma v Budimpešti se nudi po običajnih ugodnostih in olajšav (znižana vožnja, prosta ali znižana vstopnina k raznim prireditvam itd.) tudi uvaževanja vredna možnost, da obiskovalce velesejma po znatno znižani ceni obišče budimpeštanska zdravilišča in sanatorije v dobi od 4. do 25. maja. Sejska uprava opozarja tudi na veliko cvetlično razstavo v mestnem logu, za katero je znižana vstopnina za 60%.

— Za protituberkulozno ligo. Na svatbi gđ. Marice Pretnar-Jerinove pri Sv. Neži pri Koverju so zbrali svahte za Osejčno protituberkulozno ligo 120 Din. Požrtvovalnim Koverjanom se za lep dar najlepše zahvaljujemo in želimo, da bi jih posnemali tudi drugi. — OPTL.

— Za 50.000 Din cel milijon. Pred subotiskim sodiščem se je te dni vršila zanimiva razprava proti ciganskemu muzikantu Jovanoviću, ki je hotel nekoga nemškega posestnika ogojufati s ponajenim denarjem. Dne 7. aprila je prišel Jovanović k njemu in mu sporočil, da ima neka žena v Bački Topoli vse polno ponarejenih bankovcev in da zamenja za 50.000 pravih Din cel milijon ponarejenih. Nemškemu posestniku pa se je zadel stvar sumljiva. Ko sta pozneje zopet enkrat prišla skupaj, mu je izročil kuverto, v katero je nabasal papirja. Cigan pa je v veliko vreo nabasal časopisnega papirja, na vrh pa položil raztrgan časopisni bankovec. Tako sta drug druga ogojufala. Zadeva je prišla pred sodišče in Jovanović je bil obsojen na tri mesece zapor.

— Lastnega moža oslepila. Pred subotiskim sodiščem se je te dni vršila razprava proti Mariji Nemeth, ki je dne 14. septembra preteklega leta oslepila svojega moža. Tega dne je prišel njen mož domov in se takoj vlegel v posteljo. Ona pa je brž skuhala lužno esenco in ga s tem polila po glavi. Mož je takoj oslepel. Bestialno žensko so aretirali. Slep mož, ki je tudi nastopil kot priča, pa je izpovedal, da ga je njegova žena varala s drugim in da je v tem iskati vzrok njenega dejanja. Na vprašanje, ali ima še kaj pripomniti v svojo obrambo, je jokaje odgovorila, da se svojega dejanja silno kesa in da bo, ko bo prišla iz zapore, vse storila, da bo svojemu slepemu možu olajšala življenje. Obsojena je bila na 5 let težke ječe.

— Likovni žej: Prodane duše je pretresljiva povest o trpljenju Slovencev onstran meje. Zalostna kronika groznih dogodkov z naše kraške vasi, ki jo je deset let puščalo tuji ter poskušajo z vsemi sredstvi zatreti slovensko besedo. Vsi dogodi in osebe so resnični: učitelj Cemlik, ki mora v sveti noči bežati preko meje, župnik Gaber, ki je nedavno umrl mučeniške smrti zaradi svoje poštrevnosti, s katero je branil svoje farane pred nezgodnimi nastanek. Povest v lepi opremi se dobi za ceno 30 Din v vseh večjih knjigarnah in neposredno pri pisatelju v Ljubljani, Riharjeva ul. 4.

Maribor

□ Dr. Korošec v Mariboru. Včeraj ob pol 10 je prišel semkaj dr. Korošec v spremstvu večjega števila agronomov iz Belgrada, ki so si ogledali naše zadružne ustanove, predvsem vinarstvo in sadjarsko šolo. Popoldne je odpotoval proti Ljubljani. Agronomi pa so se vrnili s popoldanskim brzovlakom v Belgrad.

□ Zgodovinsko društvo v Mariboru priredi v nedeljo 10. maja izlet v Ptuj, kjer bo prof. Mlakar vodil izletnike med rimskimi spomeniki in jih tolmачil. Odhod iz Maribora ob pol 12, povratek zvečer. Ker ima izlet prvotno strokovno vodstvo, nudi redko priliko za temeljito spoznanje stare Petovlje. Prijatelji domače, zlasti stare zgodovine, ki se nameravajo izleta udeležiti, naj pripravijo udeležbo ravnateljstvu Studijske knjižnice radi rezerviranja prostorov na železnici.

□ Akademija naraščaja moškega učiteljskega je v soboto zelo lepo uspeša. Vse muzikalične točke so izvedli učiteljski zbor iz velike ljubljanske in spetnostjo. Posebno sta žela prisrčno priznanje nastop v mikavni pesnitvi, v Jernejem »Vprašanje solnce« (Pogajnik in Pregrad) ter korajžno odigrana koncertna točka od Berioja. Pod vodstvom prof. Pahorja so zapeli Mirkovo »Na trg« in Medvedovo »Ljubezen in pomlad«.

□ Mestno načelstvo razglašja, da je izgotovljen seznam s pripadajočo odmero vseh v mestu Mariboru ljudskemu delu podvrženih oseb na podlagi člena 17 kr. banske uprave o uporabi ljudskega dela na nedržavnih cestah in je zavezanec na vpogled do včrste 17. maja pri mestnem knjigovodstvu na Slomškovem trgu 11.

□ Grobovi. V nedeljo je umrl na Pobrežju na Tržaški ulici 17 70 letni paznik v p. Ivan Vidmar. Pogreb bo danes ob 15 iz mrtvašnice na magdalensko pokopališče. V splošni bolnišnici je umrl Jožef Janžek, mizarški pomočnik, star 60 let. Pogreb bo danes ob pol 16 iz mrtvašnice na magdalensko pokopališče. — V starosti 55 let je umrla v Mesarski ulici Karolina Jakin, soproga posestnika. Pogreb bo danes ob pol 17 iz mrtvašnice na mestno pokopališče. Blag jim spomin, preostali naše sožalje!

□ Dobrodelna tombola Krščanske ženske zveze v prid »Doma revežev« se vrši v slučaju lepega vremena dne 10. maja.

□ SKAS. Drevi ob 20 sestanku v dvorani Zadružne gospodarske banke.

□ Mariborski motoklub priredi v nedeljo, dne 10. maja, v slučaju slabega vremena pa prihodnjo nedeljo, ocenjevalno vožnjo okoli Pohorja.

□ Ljudsko gibanje. V preteklem mesecu je bilo v vseh župnijah mesta 92 rojstev, 59 smrtnih slučajev in 31 porok. Na posamezne župnije odpade: stolnica: rojstev 21 moških in 30 žensk, mrličev 6 moških in 9 žensk, poroke 3; frančiškanska: rojstev 7 moških in 4 ženske, mrličev 1 moški in 3 ženske, porok 16; magdalenska: rojstev 20 moških in 18 žensk, mrličev 21 moških in 18 žensk, porok 11; pravoslavna 1 smrten slučaj in 1 poroka; evangelijska 1 rojstvo.

□ »Dagodek« v mestu Gagic bomo v kratkem videli v našem gledališču. Ta originalna groteska, ki jo je spisal slovenski pisatelj dr. Slavko Grum, je drugod upravičeno vzbudila zanimanje občinstva. Režija je v rokah režiserja J. Kovčiča.

□ Pušenjakovo »Simultanko« priredi Trgovsko obrtno društvo danes ob pol 20 v društveni sobi v Narodnem domu.

□ Zaščitno cepjenje zoper osepnice bo vršil mestni fizikat od danes naprej do 9. t. m. v svojih uradnih prostorih v Frančiškanski ulici in sicer v času od 9 do 11 brezplačno. Cepjenje je obvezno za vse v prejšnjem letu rojene otroke in one, ki so stari najmanj 3 mesece. Starši se opozarjajo, da se opustitev kaznuje po zakonu.

□ V baraki, ki je last mestne občine v Stritarjevi ulici, se je vžgal proti večeru iz neznanega vzroka dimnik. Požar so pogasili že domači, tako da gasilcem, ki so prihiteli na mesto, ni bilo treba stopiti v akcijo.

□ Jekiz si je odgriznil. Devetletnemu Francu Gorniku iz Poljskave se je pripetila huda nesreča. Plezal je včeraj na drevo in z drevesa tako nesrečno padel na glavo, da si je pri padcu odgriznil jezik in dobil močne poškodbe na glavi. Prepeljali so ga v bolnišnico.

□ Nesreča z motorjem. Iz Radvanja sta se vozila Samaluk Marko in njegov tovariš na motornem kolesu. Na ostrem ovinku je motor spodrsl in je pri padcu po nesrečnem naključju prišel Samaluk z levo nogo pod kolo, ki mu je močno poškodovalo stopalo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

□ S peči je padel. Komaj eno leto starega Joska, sina posestnika Frangeža iz Cirkove, so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico, ker si je pri padcu s peči zlomil levo nogo.

□ Po lastni neprevidnosti je padla raz kolo Elza Novak v Koških včeraj popoldne in dobila pri padcu obšutne poškodbe, tako da je obležala v nezavesti. Rešilni oddelek ji je nudil prvo pomoč in jo prepeljal na njeno stanovanje v Frankopanovi ulici 55.

Celje

□ Spored koncerta KPD slovenskih žaljivk 9. maja ob 20.30 v Ljudskem domu v Celju: Klemenčič: Kadar vince duše vna. Dr. F. Kimovec: Plaval je galija. A. Lajovic: Pastirček. O. Dev: Kaj sem prisluzil. A. Lajovic: Medved z medom. Dr. F. Kimovec: Zvonovi pritrkavajo. Dr. Schwab: Vlak. — Odmor. — E. Adamič: Kaj pa fantič dela. Al. Mihelič: Rajanje. P. Jereb: Črn mož. A. Lajovic: Kroparji. Dr. A. Schwab: Zvonovi. A. Lajovic: Ples kralja Matjaža. Iv. Ocvirk: Rože je trgala. M. Hubad: Potrkani ples.

□ Tatvina pri dr. Sadniku. Prejšnji teden smo poročali, da je sobarica pri dr. Sadniku odnesla razne dragocenosti v vrednosti 14.000 Din in je popihala. Dr. Sadnik je pa stlil, da se bo podala v Gradec ter je stopil v stik z ravnateljem graške policije, ki je njegov dober znanec. Včeraj je dobil g. doktor telefonično poročilo iz Gradca, da je policija aretirala v Gradcu sobarico Amalijo Potočnik, pristojno v Ptujško goro, in Renčana Josipa, pristojnega v Trst, starega znanca policije, s katerim je skupno pobegnila iz Celja. Dobili so skoraj vse ukradeno blago pri njej, tako da dr. Sadnik ne bo trpel prevelike škode.

□ Zopet požar. Včeraj ponoči okoli 2 so opazili iz kavarne vračajoče se ljudi v smeri proti Levcu, kako je žarelo celo nebo in so takoj obvestili ognjence, ki so odhiteli po nekaj minutah na kraj požara. Kmalu so opazili, da gori znani Jožtov mlin v Medlogu. Ko so prišli na lice mesta, je bil mlin že čisto v plamenih, kljub temu, da so bili že pridno na delu gasilci iz Leveca, Gaberja, Lopate, in Babnega. Milna samega mso mogli več rešiti, pač pa so rešili še strojujco, kjer je bila lo-komobila v vrednosti 200.000 Din, in sosednja poslopja. Goreti je začelo po poročilu sosedov okoli četrta na dve. Domači sin in sluškinja, ki sta spala v poslopju, o požaru nista ničesar stlila, tako da so ju komaj rešili sosedje.

□ Umrla je 3. maja v Liscach Toplak Domes-nika, žena železniškega upokojenca.

„Mlin za kavo“

kateri pa ne melje pražene kave, temveč odstranjuje jedro od kavnine črešnje. Taki mlini se uporabljajo včasih še tam, kjer se skrbljivo predelavajo dragocene višinske rastline.

Noben trud ni prevelik, samo da se nabavijo najdragocenejše višinske rastline za kavo Hag brez kofeina.

Kava Hag se pred praženjem ponovno prečeta in opere v modernih strojih, nato se po patentiranem postopku odvzame kavi kofein.

Kofein pa ni z aromo in okusom kave v nobeni zvezi, pač pa lahko radi svojega razdražljivega delovanja na srce, živce in ledvice škoduje mnogim ljudem.

Ne najдете bolj okusne kave kot je kofeina prosta kava Hag. Pri tem je kava Hag za vsakogar zajamčeno neškodljiva. Tudi otrokom jo lahko dajete brez pomisleka. Prepičajate se sami! V vseh dobrih trgovinah se dobiva kava Hag; servira se pa tudi v hotelih in kavarnah.

Ptuj

Kulukarji in sicer tisti, ki so se javili za ročno delo, se zbero 11. maja, ob 8 zjutraj pred Zupančičevo gostilno. S seboj morajo prinesiti lopato ali kramp. Delali bodo na Ljutomerski cesti in sicer na dan 8 ur, od 8 do 12 in od 2 do 6. Vozniki se zbero v petek, 15. maja; do tega dne morajo opremiti vozove za prevoz gramoza. — V pomladni dobi 1931 se bo kuluk izvršil v treh enotah za lansko leto, za tekoče leto se izvrši v drugi polovici leta.

Ceste bodo letos gradili prav pridno. Se v prvi polovici aprila je komisija ogledala traso bodočih banovinskih cest Leskovec—Sv. Trojica v Halo-lah. Proti koncu aprila je prišla komisija za odkup zemljišča in določitev trase Zavre—Turški vrh. Ta je popolnoma uspeša: S posestniki zemlje so se primerno pogodili, da ne bo nikjer zamere. Cesta se bo zgradila s prispevki privatnikov, okrajnega cestnega odbora in banovinskega sklada za socialno skrbstvo. Ze gradnja sama bo ubogim Haložanom dala možnost zaslužka. Slikovite Haloze se bodo s tem odprle svetu, tujski promet bo prišel v naslednjem odprtem haloškem zemljo. Korist od tega bodo pa imeli predvsem potrebni domačini in to še posebno, ko se bo pričela avtobusna proga v te kraje. — Sedaj grade cesti od Jurcevo do Majšperga. Trenotno so pri Majšpergu. Cesta bo vse-kakor letos gotova.

Alpinski motoklub v Gradcu je v nedeljo napravil izlet v Ptuj. Dva ogromna avtobusa sta vozila potnike, ki so z zanimanjem ogledovali mesto in napravili precej fotografskih posnetkov. Pot so nadaljevali v Maribor. — Popoldne so pri Bračiču napravili akademijo dijakine mariborskega ženskega učiteljskega pod vodstvom prof. Mlakarja.

Kranj

Iz občinske seje. G. župan je poročal, da se je pred 14 dnevi mudil v Kranju arhitekt g. Plečnik, ki je ogledal načrt za šolo, prostor za šolo in dal razne nasvete. Po njegovem mnenju bi bilo pametnejše postaviti šolo nekoliko proč od prve v regulacijskem načrtu projektirane ceste, ki bo šla blizu pokopališča, ter jo pomaknili bolj proti nekoliko severneje projektirani cesti. Pretekli terek sta obiskala Kranj gg. dr. Krek, komisar OUZD v Ljubljani in ravnatelj dr. Bohinjec. Ogledala sta razne prostore, ki bi prišli v poštev za gradnjo ambulatorija, tako prostor g. Janka Sajovica, župnijski prostor za pokopališčem, dalje stavbišče g. Schindlerja in prostore severno od vile g. Pahorja. Odločitev za prostor še ni padla. — Soglasno se je odobril računski zaključek mestne občine za leto 1930, računski zaključek mestne klavnice in ubožnega zaklada ter se je občinski upravi izrekel absolutorij. — Odobril se je tudi računski zaključek vodovodnega odbora za l. 1930. — Gostilničarski zdruzi se je na njeno prošnjo dovolila podpora 2500 Din za kritje stroškov servirnega tečaja. — Proračun za adaptacijo pungerške cerkve se je odobril. Načrte za adaptacijo je izdelal arhitekt gosp. Vurnik. Adaptacija stolpa in cerkve bo zahtevala po sedanjem proračunu ca Din 10.000.— Dela se bodo razpisala in oddala najnižjemu ponudniku. Zbranega denarja je sedaj Din 35.000. Ostala vsota se bo dosegla s posojilom, za katero bo jamčila mestna občina, ter se bo dolg polagoma izplačeval. Stolz bo po predloženi načrtih res nekaj umetniško dovršenega in ko bo tudi zunanost cerkve popravljen, bo ta lepa stavba v kras mestu.

Cerkveni vestnik

Zgodbe malega Gvidona. Priredil F. K. Založilo škof. vodstvo Marijinih družb. Cena 10 Din. Pravkar je izšla najnovejša mladinska knjiga, ki je pravi biser mičnega življenja enajstletnega pariskega dečka Gvidona. Zgodba je kratka, resnična; saj se je odigrala v naši dobi od 1913 do 1925. Skromen, tih otrok, s to in ono slabostjo, ki pa že v prvih letih globoko dojmi duhovno življenje in raste vedno bolj v čednostih, da je deležen najintimnejšega božjega v sebi. Je to zlasti prvo sv. obhajilo, ki je postalo središče in žarišče njegove nedolžne duše. Ob poglavju o sv. obhajilu sta tako polni močnih duhovnih dogodkov, da mora od njih otrok in odrasli občutiti vso silo in lepoto evharističnega doživljanja. Poglavje o razmerju do Matere božje zopet odkriva tega »čudežnega« otroka, ki je zajej v kratki dobi višek sreče in popolnosti.

Knjižica je niz dogodbe, ki stalno rastejo in bogatijo vzorno povest. V slov. prireditbi se prav prijetno bere in bo najlepše čtivo za našo mladino. Posebno priporočamo tega vzornika presv. Evharistijske prvoobhajancem.

Knjiga je lepo opremljena in na finem papirju in v večjem formatu. Gotovo bo postala najpriljubnejša naša mladinska nabožna knjižica.

V isti založbi so izšle tudi podobice Gvidona Fongalanskoga s slovenskim besedilom in so prav primerne za obdarovanje. Knjižica in podobice se dobe v Pisarni Marijinih družb v Jugosl. tiskarni v Ljubljani, kamor naj se sporočajo tudi naročila. A. K.

Poizvedovanje

Pes-ptičar, rjav z belo liso na prsih, kratak rep, z znakom št. 985, se je zatekel in se naj odda: Butara, Dunaška cesta 86.

Kaj pravite?

Neki izrek pravi: Če hočeš vedeti, kaj se podobno, vprašaj plemenite žene!
Te dni smo doživeli nekaj, glede česar zelo želimo izvedeti sodbo našega človeka.
V Ljubljani imamo operetno noviteto »Oj, ta prešmentana ljubezen«. Uglasbil jo je mlad slovenski skladatelj. Nas veseli vsak napredek domače umetnosti in privlačimo iz srca mlademu komponistu vse priznanje, ki ga je bil deležen ob premieri v gledališču.

Nekaj drugega pa je bilo, kar nam pri tej premieri ni bilo všeč: to je način, kako je bil v nekaterih prizorih »oblečena« baletni zbor. Njegova toaletta se je vsaj nekoliko ločila od Evine toalette ob odhodu iz raja.

Srečda nam niti na misel ne pride, da bi v tem oziru valili vsa odgovornost na posamezne članice baletnega zbora. Ples pri predstavah je njihova služba, njihov kruh in one nastopajo pač v taki obleki, kakršno jim predpišejo njihovi delodajalci, oz. kakršne obleke jim daje gledališče na razpolago. In tu moramo reči: nam se zdi nesocialno, če delodajalec zahteva od uslužbenk nastope, s katerimi se uslužbenke šalijo v svoji ženski čustvi.

Ta mesec se bodo praznovali po širnem svetu in tudi pri nas materinski dnevi; govorilo in pisalo se bo o ženskem dostojanstvu. Brali bomo, da glejmo v vsaki ženski bodočo mater in da naj ji ne storimo ničesar, česar bi ne storili svoji materi ali svoji sestrji. Ali se bomo lakrat vprašali, bi li zahtevali od svoje matere ali sestre, da nastopajo javno v oblekah našega baletnega zbora? Ali bomo pa imeli žensko dostojanstvo samo na jezik, sicer bomo pa molčali k temu, kako se spoštuje žensko dostojanstvo pri članicah baletnega zbora.

Vrsto ženskih organizacij imamo, ki se bavijo s proučevanjem ženskega vprašanja in z zaščito ženskega dela, njene osebnosti in njene časti. Naše odlične žene delajo pri teh društvih, ki so že marsikaj storila za žensko varstvo. Zato se obračamo na vse naše ženske organizacije brez razlike: želimo, naj se izjavijo o tem, ali smatrajo take in slične baletne nastope za dopustne ali ne. Ne gre namreč samo za način uprizaritve prej imenovane opere, ampak za sistem. To opereto smo navedli za primer samo radi tega, ker se baš sedaj uprizarja.

V mesecu maju se po svetu mnogo razpravlja o vseh zadevah, ki so v korist in v čast ženi. Prosimo, da smatrajo vse ženske organizacije te vrstice za pobudo, da se prečisti tudi vprašanje izkoriščanja članic baletnega zbora.

Kamnik

Sv. maše na Zalah ne bo v nedeljo 10. t. m. kakor je pomotoma poročal v nedeljo 3. m. »Slovenec«, pač pa bo sv. maša v Florijanovo proslavo v nedeljo ob pol 11. uri v nadžupnijski cerkvi na Štutni. Nogometna tekma Kamnik — Trzin se je odigrala v Trzinu v nedeljo 3. t. m. s rezultatom 6:2. Umrl je v Mariboru g. Stane Kenda, sin ugledne kamniške rodbine. Žalostni materi in ostalim sorodnikom naše sožalje!

Vrhnika

Vrhnika nedelja je potekla v znamenju prireditve. Kat. društvo rokodel. pomočnikov je izvrstno igralo »Stari in mladi«. Največja slovesnost je bila na Stari Vrhniki, kjer se je vršila slovesna blagoslovitev gasilskega prapora. Ob 3 je imel v podružnični cerkvi stolni kanonik g. Mihael Opeka slavnostni govor, na kateri je blagoslovil zastavo. Za kuma sta bila g. Iva Grom, živnozdravnik na Vrhniki in ga. Julija Mesec. Pri vsej slovesnosti, paradi pred gasilskim domom in pri zabavi, ki se je nato vršila, je igrala vrhniška godba pod kapelnikom g. Umanom. Zal, je dež pokvaril veselo zabavo. Zastava je veljala 10.000 Din.

Zdaj je izšel II. ZVEZEK Dr. M. Opekove KNIŽE POSTAVE

Vsebina:
četrti zapovedi, I. O avtoritativ. II. — IV. Dolžnost otrok do staršev, V. — VI. Dolžnost staršev do otrok, VII. Dolžnost polov do gospodarjev, VIII. Dolžnost gospodarjev do polov, IX. Oblastniki in polnočniki, Peta zapovedi, I. O samomoru, II. O umoru in uboju, O moritvi se ne rosnih, IV. O dvojeboju, V. O pohujanju, VI. Kaj peta božja zapoved zapoveduje.

Cena:
Din 22 — 32 — (polplatno), 42 — (elegantno)
Naroča se v prodajalni H. Ničmanovi,
Kopilarjeva Ljubljana.

Kulturni obzornik

Pismo iz Zagreba

B. Tepavac, član »Nar. gledališča« je prevedel Golijevo otroško igr »Princezko in pastirčeka«. Tepavac je znan za ljubljanskega odra, zato mu bo gotovo bledela gladka. Prvi del bo prišel 17. štev. »Dječjih novina«. Pozneje bo igrice ponatisnjena v knjigo in — čakala zagrebškega odra...

Prof. VI. Zimbek pridno odkriva Hrvatstvo slovensko kulturo in slov. kulturne ljudi. Tako je že »Hrvatska revija« marsikaj prinesla (Slov. mlado liriko) kakor tudi »Savremeni« (Tone Seliskar itd.). »Hrv. revija« je v 4. štev. prinesla dober vpogled v ljublj. odsko življenje, ki je v isti višini kakor zagrebško, kar se tiče sodobnosti prikazanih del, le domači umetniki in odskari ni Cankarja... V 5. številki, ki je v pravkar izšla, pa g. Zimbek odgrinja zavoso od »Pedeset godina slov. kulture« (jubilej »Ljubljana, zvonac«). Doigo pot iz Dunaja v Ljubljano in v današnje dni! Od Stritarja, prvega urednika »Dun. zvonca« do Albrehta F., zadnjega urednika »Lj. zvonca«. In vmes vse generacije, ki jih je »Zvonac« zbudil: romantič. idealisti: Stritar in predhodniki v novo dobo: Jurčić, Kersnik, Levce. Druga družba z Askercem, ki ni homogeni, stajala se s prvo: Gregorčič, Tavčar, Mencinger, Trdina, Erjavec in Govekar. Tretja je slov. Moderna, najjačja, najhomogenija, najpozitivnija, najplodnija: Cankar, Kette, Mura, Zupančič. Za temi: Alojz Gradnik, Golar, Sorli, Levstik, F. Albrecht, Kraigher, Ferdo in Juš Kozak, Golia, Milčinski. Najmlajša, ki vprav sedaj prihaja, se bo in do zadnjega izrazila: Sr. Kosovel, Jare, Ocvirk, Krest A. Vodnik (?)

Ljubljana

Smrt Antona Likozarja ml.

Ljubljana, 4. maja.

Današnji »Slovenski list« je poročal o tragični nesreči g. Antona Likozarja ml., sina občinskega svetnika in magistratnega uradnika. Antona Likozarja je namreč podrl na Celovski cesti avto in so ponesrečenega pripeljali v bolnišnico, kjer je umrl.

Nesreča se je pripetila tako: Približno ob ¼9 zvečer se je Likozar peljal s kolesom po Celovski cesti v smeri iz St. Vida proti Ljubljani. Likozar je vozil pravilno na desni strani, vendar pa zelo počasi, ker je poleg njega šla služkinja Hlaševa iz Šiške peš in se je Likozar pogovarjal z njo. Približno 300 m od mestne meje pa sta pribitela za Likozarjem dva avtomobila. Prvi je bil Magistratov avto, ki je prehitel Likozarja. Takoj za njim pa je vozil avtomobil tvrdke »Slograd«. Tega je sofaral 25 letni »Slogradovec« sofer Andrej Batič. Z Batičem pa je bila še neka postrežnica. Avtomobil je butnil v Likozarjevo kolo, tako da je kolo odletelo v jarek. Likozar sam pa je padel pod avtomobil, ki ga je vlekel približno 20 m daleč. Na krike ljudi, zlasti Hlaševe, je prišel Batič avto ustavljati. Likozar je obležen nezavesten na cesti z veliko odprto rano na glavi, iz katere mu je tekla kri. Poklican je bil takoj reševalni avto, ki je Likozarja pripeljal v bolnišnico. V bolnišnici so mu takoj nudili vso zdravniško pomoč, vendar pa se Likozar ves čas ni zavedel in je ob 11 zvečer za posledicami umrl.

Pokojni Anton Likozar je bil rojen 1889 v Gorici pri Medvodah. Dopršil je Srazrednico na Grabnu. Bil je nekaj časa uradnik Ljublj. kreditne banke, potem pa je praktical v magistratni službi, kjer je bil lani imenovan za pisarniškega oficila. Osebnost je bil zelo skromnega in krotkega značaja, tih in nevsiljiv, v službi pa zelo marljiv. Njegovi tovariši v uradu so ga imeli zelo radi zaradi njegove ustrežljivosti. Pogreb bo v torek ob 4 popoldne iz mrtvašnice ljubljanske Splošne bolnišnice. — Pokojnikovi rodbini naše iskreno sožalje.

Ljubljanski tramvaj

Ljubljana, 4. maja.

Viški tramvaj je s svojimi tračnicami že pogledal iz Rimske ceste v Gradišče. Delo je šlo hitro izpod rok, zlasti zato, ker na ovinkih tračnic ne varijo. V glavnem varijo tračnice le na ravnih pregoih in manjših ovinkih. Na ostrih ovinkih pa jih le močno zvežejo, to pa radi tega, ker se tračnice na ovinkih mnogo hitreje izrabijo. Tam jih večkrat zamenjajo, dočim je ravna proga še uporabna. Zamenjavanje pa bi bilo zelo težavno in dražje, če bi bila proga zvarjena. V Šelenburgovo ulico so delavci danes tudi prinesli z ogromnimi kleščami precej tračnic in jih položili na betonski temelj, nekako do trgovine Meini. Sedaj jih varijo, potem jih bodo podložili s klobučevino, da bo manj ropota.

Remiza tudi prav pridno raste iz tal in po-jutrinjem bodo začeli od konca sedanje proge v Šiški razkopavati cesto za temelje nove proge. Najprej seveda samo do remize, tako, da bodo mogli hitro spraviti nove vozove v novi remiz.

Posebna novost za Ljubljano pa so novi tramvajski vozniški. Ker bo v kratkem prišlo v promet deset novih vozov, bo treba zanje vozniškov. Seveda uprava Maloželeznice družbe ni razpisala teh služb. Kljub temu pa je dobila nad tisoč prošelj. Sprejetih je bilo 36 prošeljcev, med katerimi so večina ključavničarji, kleparji, mizarji in drugi obrtniki. Sedaj se učijo voziti po Ljubljani. Na vsakem vozu stoji sedaj poleg voznika v civilni obleki star preizkušen voznik, ki nadzoruje, kako vozi učenec. Za sicer enostavno upravljanje tramvajске voza je potrebna gotova praksa in preden se človek navadi pravilno pomikati ročico s št. 1 do št. 7, na potrebnih mestih zavirati in voziti brez toka, mine gotovo par dni.

Bolniško osebje brez plače

Ljubljana, 4. maja.

Danes smo že 4. maja in imajo vsi državni uradniki, pa tudi privatni že svoje plače in večina jih je najbrže tudi že uporabila. Vsi, razven enih: osebje ljubljanske bolnišnice še ni dobilo svojih plač. Ves čas, odkar bolnišnica obstoja, pod bivšim deželnim odborom, pod oblastnim odborom in pod banovino so to osebje redno prejemale svoje plače dne 1. vsakega meseca. Pred enim mesecem pa je ljubljanska bolnišnica prešla v upravo države in ob tem prehodu so najbrže nastale nekatere uradne težave, kar je povzročilo, da so se plače osebja bolnišnice nekoliko zakasnile. Plače ni do sedaj v bolnišnici še nihče prejel. Ne zdravniki, ne uradniki, ne strežniki in ne slugi. Ker večina osebja živi takorekč iz ust v usta, priporočamo oblastem, da to zadevo pospešijo, tako da pridejo nameščeni bolnišnice čimprej do svojih plač.

Tragedija dveh starčkov

Ljubljana, 4. maja.

Danes popoldne se je pripetila na Llovici mala žalostna in je bridko zadela dvoje starih revnih ljudi, ki sta v miru živela do danes. Sedaj bosta pa brez strehe. Na Llovici št. 41 sta živela v stari in napol podrti bajti zakonca Janez Torkar in njegova žena. Oba starčka sta že tako oslabela, da si s svojim delom ne moreta služiti kruha in sta bila predvsem odvisna na podporo svoje hčere in pa na javno podporo. Hišica je bila lesena ter krita s slamo. Poleg hišice pa je bil še majhen hlev.

Danes približno ob pol 1 popoldne je pričelo v tej hišici goreti. Vnele so se namreč saje v dimniku. V nekaj minutah je plamen objel vso hišo in na pomoč so pritekli sosedi. Z Rudnika je telefoniral g. Zebal po ljubljanske poklicne gasilce. Ti so odhiteli (7 po številu) z motorno brizgalno na kraj požara. Vodil jih je gasilec Buh. Tik pred ljubljanskimi poklicnimi gasilci pa so bili na licu mesta že gasilci z Barja pod vodstvom svojega načelnika g. Vrbinca. Barjanski gasilci so imeli motorni agregat. Skrajnemu naporu gasilcev se je posrečilo, da so vsaj lokalizirali požar, čeprav hišice same niso mogli rešiti. V bližini goreče hišice je namreč še ena prav taka hišica, krita s slamo, in je le malo manjška, da se ni vnela še ta.

Gasilec in sosedom se je posrečilo, da so rešili vsaj del borgega Torkarjevega imetja, to je, da so znesli iz goreče hišice pohištvo, ki pa je bilo precej obžgano, prav tako so rešili tudi vso obleko. Gasilci so na kraju požara ostali do pol 3. Torkar, ki je sedaj s svojo ženo brez strehe in odvisen od dobrih ljudi, trpi približno 20 do 25 tisoč dinarjev škode, ker mu je hišica pogorela prav do tal in ker ni bila zavarovana.

Kaj bo danes

Drama: Zaprt.

Opera: »Sneuročela«, Red D.

Ljubljanski dvor, kino: Predavanje dr. Tičarja: »O tuberkulozi«. S filmom. Ob šestih zvečer.

OUZD, dvorana: Skioptično predavanje dr. Tičarja: »Kako očuvati deco pred tuberkulozo«. Ob osmih zvečer.

Union, velika dvorana: Skioptično predavanje g. Leona Poljanca »O deželi Togoe«. Ob osmih zvečer.

Nočno službo imata lekarni: mr. Sušnik, Marijin trg 3 in mr. Kural, Gospodstva 10.

Birmanska darila
po znižanih cenah pri
L. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Šolski pevski zbor in orkester klasične gimnazije v Ljubljani, pomnožen z nekaterimi gojenkami in gojenici drž. učiteljske, priredi v soboto, 9. maja ob 20 v veliki dvorani hotela »Union« dijaški koncert pod vodstvom g. suplenta Ivana Repovša. Nastopi dvesto dijakov in dijakinj z narodnimi in umetnimi pesmimi. Čredprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Zanimivo skioptično predavanje priredi Slovensko planinsko društvo v torek 5. maja ob 20 uri v veliki dvorani hotela Union. Predavatelj g. Leon Poljanec iz Maribora nam bo s skioptičnimi slikami nazorno predstavil zanimivo deželo TOGO v Afriki, kjer je sam več let živel.

Vačlar Talich, dirigent evropskega slovesa, bo dirigiral v ponedeljek, dne 11. t. m. v Unionski dvorani koncert praške Češke Filharmonije. Ime slavnega mojstra nam je najboljši porok, da bo ponedeljski koncert višek letošnje precej bogate naše koncertne sezone. Natančni program priobčimo jutri. Prosimo p. n. občinstvo, da si kupi vstopnice takoj že v predprodaji. Brez dvoma bo naval velik in bodo zadnje dni vstopnice gotovo pošle. Zunanji udeleženci naj takoj naroče vstopnice pisмено pri Glasbeni Matici ali pa v Matični knjigarni.

Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« v Ljubljani naznanja, da je njen ustanovni in zvesti član Anton Likozar nenadoma umrl ter prosi članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba, ki se vrši danes ob 16 iz mrtvašnice deželne bolnišnice. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje. — Odbor.

Skioptično predavanje priredi ob priliki protituberkuloznih dni Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani v torek, 5. maja 1931 ob 7. uri zvečer v uradovi dvorani, Miklošičeva cesta št. 20. Predaval bo g. primarij dr. Derč o

GAZELA TERPENTI. NOVO MILO PERE NAJ- USPENEJŠE.

Dobite ga v vsaki boljši trgovini.

protituberkulozni borbi in kako očuvati deco pred to boleznijo. Vstop prost. Vabimo k udeležbi vse.

⊙ Miklošičev spomenik na Kralja Petra trgu je precej vidno in občutno poškodovan. Posebno odkrusena je brada modeliranega, dalje oči in nekaj mest na prsih. Zdi se, da poškodba ni povzročil vremenski vpliv. Ker je kip bel, so poškodbe posebno vidne. Naša dolžnost je, da se spomenik čim prej popravi!

⊙ Stopnice na Grad, ki vodijo iz Strelške ulice preko Stolbe so v silno slabem stanju. Neprijetno je človeku, če vodi nglednega tujca na Grad in naenkrat zmanjka pred njim — troje lesenih stopnic zaporedoma! Sploh pa zahteva ngled našega mesta, da se ta lepi dohod na Grad popolnoma prenovi in olepsa!

⊙ Resljeva cesta — čitaš napis pri Zmajskem mostu in pod hišnimi številkami. Pri kolodvoru pa najdeš veliki napis »Reslova« — kateri je pravi? Gotovo zadnji; če se je pa udomačila napačna tvorba, naj se vsaj izvede enotnost.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri turdka J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

⊙ V zadnjem času se je parkrat pripetilo, da so različni ljudje trosili okoli po Ljubljani vest, da je ta in ta koncert že razprodan. To velja prav specijelno še za petkov simfonični koncert. S tako govorico imajo gotovi ljudje najbrže namen škodovati obisku in odvracati publiko od poseta. Ravno tako pripovedujejo, najbrže isti ljudje, da v ponedeljek ne bo koncert Češke Filharmonije in da ne pride Vaclav Talich v Ljubljano. Poudarjamo z vso gotovostjo, da se vrši v ponedeljek, 11. t. m. koncert Češke Filharmonije, katerega bo dirigiral slavnj dirigent Vaclav Talich osebno.

⊙ Opozorjamo, da so vstopnice za koncert Češke Filharmonije na razpolago od danes naprej v Matični knjigarni.

⊙ Nesreče. V ljubljansko bolnišnico so večraj pripeljali tri poškodovane. Prvi je 26 letni Franc Sattler, hlapec pri Jakobu Golji v Trnovski ulici 1. Sattler je ponoči nekje v Trnovem vasoval. Ob 1 pa so ga v ulici Veliki Stradon napadli trije neznanci. Sattler je dobil en sunek z nožem v trebuh, enega pa v pleča. Njegovo stanje je nevarno. Včeraj zjutraj ga je reševalni avto pripeljal v bolnišnico. — Drugi ponesrečenec je 68 letni delavec Franc Mihel iz Dovjega 105. Tega je v nedeljo na Dvojem povozil neki avto. Mihel je dobil hude netranje poškodbe in je njegovo stanje zelo nevarno. Številka avtomobila je znana: 2-1833. — Tretja ponesrečenka je enoletna Leni Šuster z Morave 33 v občini Novi Lazi. Ta je padla doma iz otroškega vozička in si zlomila levo roko.

Sadjarski kongres v Mariboru

Maribor, 4. maja.

Danes dopoldne se je vršil v kazinski dvorani kongres sadjarjev, ki se ga je udeležilo veliko število delegatov. V otvoritveni besedi je višje sadjarski nadzornik Humeek pozdrvil navzoče, med njimi načelnika Sadjarske zadruge v Mariboru, dekana Alojza Sagaja, ki mu gredo vse zasluže ustanovitve te zadruge in lepega napredka. Nato sta poročala referenta, ravnatelji vinarske in sadjarske šole Josip Priol in ravnatelj Stajarske sadjarske zadruge Rudl, obširno in izčrpno o sadnih kupčijah v bodoče. Inž. Josip Skubic, referent za sadjarstvo je predložil navzočim v jasnih besedah, kako je zatirati sadne škodljivce in sredstva, s katerimi se doseže popoln uspeh. Rešilo se je tudi vprašanje obveznega zatiranja sadnih škodljivcev. Referent Ivan Dolinšek, drevničar v Kamnici pa je postavil nove predloge drevničarskega odseka, ki so bili z odobravanjem sprejeti. Ob 12 se je kongres zaključil. Popoldne so napravili delegati po večini izlet v sadovnike v št. 11.

razstave (Sprichevalo Mat. Čopa, kjer je podpisan direktor V. Vodnik).

Zagreb, 2. maja 1931.

Lojze Golobčič.

REHARJEVO »UČLOVEČENJE« V ZAGREBU

Težak misterij življenja iz zibel v grob. On (Vladimir Skrbinišek), večni iskalec resnice življenja: odkod, čemu, kam? V knjigah išče, v ženi išče, v otroku išče. Pa svedna mora biti skrivnost... O (Elvira Kraljeva) je žena tega sveta, ki ljubi in je nezvesta, ker moža ne mora odtrgati od iskanj, od knjig. Žejna je po življenju in piti ji je dal tuj človek. Pretresljiva je slika, ko išče sinek mater: Mama! Kam je šla? V življenje! Kje je to, atek?... In ko je On iskal Živo, da bi se vrnila k umirajočemu sinku!

Sle mrtvi sinek pokaže očetu pot do Resnice, ki je na drugem svetu.

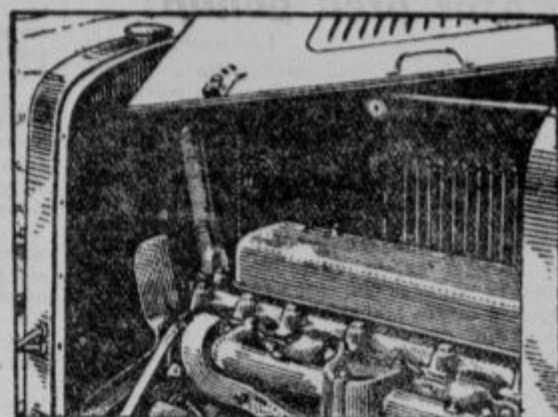
Cisto na svoj način je zgradil Radivoj Rehhar ta strašni misterij, ki se ga odkriva v 16 slikah. Prav za prav bi mu dal tri dejanja (Iskanje, Beganje, Spoznanje) in prolog: Rojstvo in epilog: Odhod. In vendar ni dejanj. Osebe so brez imen, kraj dogajanja je naša zemlja, čas: preteklost, sedanjost in prihodnost. Govoro kakor da nimajo teles in se menijo duše.

Moram reči, da je Vladimir Skrbinišek odlično igral svojo pretežno vlogo. Roke, obraz, telo, vse je strašno govorilo. Prav tako Elvira Kraljeva. Prav tako Moški (Hinko Tomašić), ki je bil obenem režiser in Zenska (Ema Starčeva), simbol zvestobe in ljubezni.

Le enega ni bilo: ljudi. Dvorana je bila sramotno prazna. Ko sem se vračal mimo Trga Kralja Aleksandra, so se iz Opere izlili ljudje. Bile so jih polne ulice. Le za slovensko umetnost so Hrvatom srca gluha...

Zagreb, 2. maja 1931.

Lojze Golobčič.

TA MOTOR JE TEMELJ USPEHOV CHEVROLETOVH TRGOVSKIH VOZIL

Sloveški Chevroletov šestilindrski motor je vogalni kamen, na katerem je zgrajen ta močnejši Chevroletov tovorni avto s svojo povečano nosilnostjo. Kajti ta čudoviti motor razvija dovolj sile za prevoz velikega tovora — in pri tem je njegova ekonomičnost maksimalna, obraba pa minimalna.

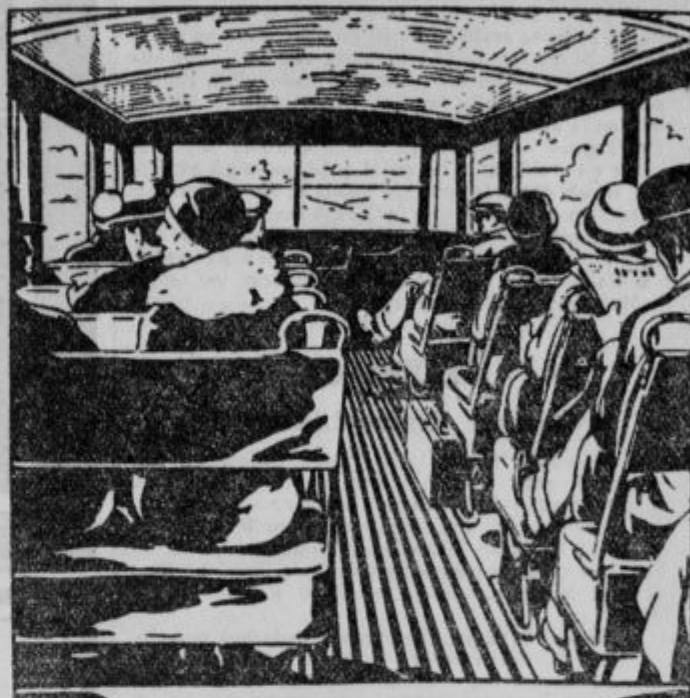
V novem Chevroletovem avtobusu dobi udobnega prostora 22 potnikov

POCENI avtobus, z nenavadno majhno porabo goriva, ki lahko naloži 22 sedečih potnikov in je v njem še dovolj prostora za širok koridor, kjer se potniki lahko gibljejo: tak je Chevroletov avtobus, zgrajen na 3.99 m dolgi šasiji.

Bodisi da vozite samo z enim avtobusom ali pa jih imate več: v vsakem primeru si boste zvišali dobiček, če se odločite za Chevrolet, ker lahko postavite na njihove čvrste in dolge šasije prostorne in udobne karoserije, v katerih lahko sedi dva in dva-

jset potnikov. Vrh tega je tvornica poskrbela za udobnost potnikov, ki se vozijo v Chevroletovih avtobusih, tudi s tem da je zadaj namestila dvojne vzmeti.

Nova šasija Chevroletovega tovornega avta je izdelana v treh dolžinah: 2.77 m, 3.33 m in 3.99 m. Na te tri šasije lahko postavite vse vrste avtobusnih ali tovornih karoserij. Če potrebujete kakršnokoli trgovsko vozilo, stopite do našega najbližjega zastopnika, ki vam predloži načrte za Chevrolet.

V Chevroletovem avtobusu udobno sedi 22 potnikov. Taka udobnost je gotovo najboljša reklama, ki jo je mogoče delati za avtobusne proge.

CHEVROLETOVA TOVORNA VOZILA

Za naše kmetijstvo

KONGRES AGRONOMOV V ZAGREBU.

Na kongresu agronomov so razpravljali predvsem o strokovnih vprašanjih kmetijstva in stanovskih zadevah agronomov. S kongresa je bil poslan pozdrav zadrugi.

Nadalje so bile sprejete obsežne resolucije, ki zahtevajo: 1. samostojne kmetijske zbornice, 2. zaposlitev agronomov na državnem posestvu v Belju, 3. da se uvedejo v inozemstvu kmetijski stazeji pri poslanstvih, 4. zakon o pooblaščenih civilnih inženjerjih in arhitektih, 5. upravo cerkvenih posestev po agronomih, 6. pravico ugodnostne vožnje na železnicah za banovalne uradnike, 7. čas, proveden na stažu, se naj prizna do leta službe, 8. čas, proveden v oblasti in banovalni službi, naj se prizna za državno službo, 9. izreka se proti neagronomom na kmetijskih oglednih in kontrolnih postajah, 10. v agrokemijski službi naj prevladujejo agronomi, ravno tako 11. v komisijah za agrarne operacije, 12. o zimskih tečajih in agronomskem delu med narodom, 13. ekskurzije za kmetovalce, 14. kmetijsko prakso, 15. tečaje za agronome, 16. zadrugi tečaje za učitelje, 17. izdelavo in nabavo kmetijskih filmov in ostalih pripomočkov za delo med ljudstvom.

KMETIJSTVO SOLSTVO.

Naslednje resolucije se pečajo s: 18. kmetijskim fakultetami, 19. projektom zakona o srednjih in nižjih kmetijskih šolah, 20. gospodinjstvi

šolami, 21. nadaljevalnimi šolami, 22. poukom kmetijstva na učiteljskih, 23. osnutkom vrtnarske šole.

Sledeče resolucije zahtevajo: 24. da se čim bolj pomaga oglednemu in selekcijskemu delu, 25. organizacijo proizvodnje semen in krmil, 26. nabavo silosov in porabo melase v kmetijskem gospodarstvu, 27. pašniki naj se dele samo v gotovi meri, 28. da se pomore državnim žrebnarjem, 29. da se organizira kontrola produktivnosti svinj, 30. da se poceni transport žita in da vojska nabavlja žito pri kmetu, 32. da se revidira kataster in znižja zemljarina, 33. se bavi s krediti Privilegirane agrarne banke, 34. pa zahteva, da se krediti banke čim hitreje dovoljujejo, 35. uporabo spirita za mešanje s pogonskimi sredstvi, 36. obsežnejše delo za pospeševanje perutinarstva.

Občni zbor Ljubljanske borze

Borzni svet ljubljanske borze za blago in vrednote sklicuje VI. redni občni zbor borze na dan 28. maja ob 16 v borznih prostorih (Trgovski dom). Dnevni red obsega poročilo borznega sveta o poslovanju leta 1930, poročilo finančnega odbora, sklepanje o bilanci. Nadalje so na dnevnem redu tudi volitve 5 članov borznega sveta, 5 članov finančnega odbora in 13 članov borznega sodišča. Če bi bil občni zbor nesklepčen, se bo vršil drug občni zbor 3. junija ob 16 ne glede na število zborovalcev.

27. maja ob pol 4. znižanje nominala delnic za polovico. Sedanja glavica znaša 3.75 milj., 75.000 delnic po 50 Din, torej 75.000 delnic po 25 Din, skupno 1.875.000 Din. Bilanca za 1930 še ni objavljena, pač pa izkazuje bilanca za 1929 pri prenosu 1.766.000 Din izgube 14.000 Din čistega dobička.

Poizkusi z umetnimi gnojili v Dravogradskem okraju. Na pobudo kmetijskega referenta na Prevaljah se vrši v tekočem letu v Dravogradskem okraju več poizkusov z umetnimi gnojili na kmetijskih kulturah, n. pr. krompirju, pesi, zelju, ovsu in na travnikih. Poizkuse nadzoruje kmetijski referent. Umetna gnojila za poizkuse je dal »Agrikulturno kemični zavod« v Zagrebu, odnosno g. ravnatelj Pučnik brezplačno kmetovalcem na razpologo. Ker so ti poizkusi velikega gospodarskega pomena, se bo započela akcija sporazumno z g. ravnateljem agrikulturno kemič. urada po vsem okraju tudi pozneje nadaljevala. Poizkusi imajo namen pokazati praktično, kako si lahko umen gospodar zviša svoje, do sedaj pičle pridelke s pomočjo uporabe umetnih gnojil.

Sumsko industrijsko podjetje Dobrtin-Drvar (Steinbeiss) je največje lesno podjetje v državi. Čisti dobiček za lansko leto znaša samo 6 (12.3) milj. dinarjev. Vse delnice so v rokah države, glavica znaša 20 milj. Din.

Borza

Ljubljana, 4. maja.

Denar

Devizni tečaji so danes ostali v glavnem nespremenjeni. Promet je bil srednji, znatnejši le v devizi Newyork. Devize Berlin, Curih, Dunaj, New-

york in Praga je dala Narodna banka, dočim je bilo v devizah Amsterdam in Trst zaključeno privatno blago.

Ljubljana (v oklepajih zaključni tečaji). Amsterdam 2283—2289 (2286), Berlin 1352.50—1355.50 (1354), Bruselj 790.87 bl., Budimpešta 991.53 bl., Curih 1093.50—1096.50 (1095), Dunaj 798.40 do 801.40 (799.99), London 276.50 bl., Newyork 56.645 do 56.845 (56.745), Pariz 222.23 bl., Praga 167.96 do 168.76 (168.36), Trst 296.65—298.65 (297.65).

Zagreb, Amsterdam 2281.50—2287.50, Dunaj 798.40—801.40, Berlin 1352.50—1355.50, Bruselj 790.87 bl., Budimpešta 789.34—792.34, London 276.10—276.90, Milan 296.55—298.55, Newyork ček 56.64—56.84, Pariz 221.23—223.23, Praga 167.96 do 168.76, Zürich 1093.50—1096.50.

Skupni promet brez kompenzacij je 9 milijonov Din.

Belgrad, Amsterdam 2283—2289, Berlin 1352.50—1355.50, Bruselj 788.37—791.37, Budimpešta 990.03—993.03, Curih 1093.50—1096.50, Dunaj 798.20—801.20, London 276.10—276.90, Newyork 56.6450—56.8450, Pariz 221.23—223.23, Praga 167.96—168.76, Trst 296.50—298.50.

Curih, Belgrad 9.1310, Pariz 20.295, London 25.2525, Newyork 519.225, Bruselj 72.225, Milan 27.185, Madrid 53.75, Amsterdam 208.75, Berlin 123.64, Dunaj 73.05, Stockholm 139.15, Oslo 139.—, Kopenhagen 139.—, Sofija 3.7675, Praga 15.3775, Varšava 58.20, Budimpešta 90.55, Atene 6.73, Carigrad 2.46, Bukarešta 3.085, Helsingfors 13.06.

Vrednostni papirji

Med državnimi papirji je bila tendenca za vojno škodo slaba in so tečaji popustili. Do prometa je prišlo samo v prometnem blagu, zanimanja pa je malo. Dolarski papirji so bili neenotni. 7% posojilo D. H. B. je bilo čvrsto in je razlika v primeri s 7% Blerovim posojilom znatna. To pomeni, da se tečaj posojila D. H. B. razvija na naših borzah brez zveze z Newyorško borzo. Bančni papirji so stali v glavnem neizpremenjeni v manjšem prometu. Do zaključkov je prišlo samo v delnicah Poljo banke po 52 in Union banke po 74. Med industrijskimi papirji je nadalje popustil Slaveks, ki je bil zaključen po 30. Neizpremenjena pa so ostala Guttman in Osijeska Sečernara.

Ljubljana, 8% Bler, pos. 94 bl., 7% Bler, pos. 83 bl., Celjska pos. 150 den., Ljublj. kred. 120 den., Prašedion 920 den., Kred. zavod 160—170, Vevče 120 den. (brez kup.), Stavbna 40 den., Ruše 220 den.

Zagreb, Drž. pap.: 7% inv. pos. 88—88.50 agrarji 51 d., vojna škoda ar. 423.50—424 (424, 423.75, 423.50), kasa 425 bl., 12. 426 bl., 8% Bler, pos. 92.375—93 (93), 7% Bler, pos. 82.25—82.75 (82.75, 82.50), 7% pos. Drž. hip. b. 84—86, 6% begl. obv. 67—67.25 (67.50, 66, 67), maj 66 bl., Tobac srečke 22 bl., Srečke Rdeč. križa 38 d.

Bančne delnice: Ravna gora 75 d., Hrvatska 50—60, Poljo 52—53 (52), Kred. itna 119—124, Union 174—176 (174), Jugo 73—74, Medunarodna 67 d., Narodna 7825—7950, Obrtna 30 d., Prašedion 925—930, Srbska 186—188, Zemaljska 140 d. Industrijske delnice: Nar. Sum. 25 d., Guttman 128—130 (129), Slaveks 30—35 (30), Slavonija 200 d., Danica 65—80, Drava 235—237, Sečernara Osjek 291—295 (295), Osj. ljev. 215 d., Brod, vag. 64 d., Union 70 d., Vevče 120 d., Isis 45—50, Ragusa 360—380, Oceanija 195 bl., Jad. plov, 510—540, Trboveljska 398—399.

Belgrad, Narodna banka 7.720—7.820, 7% inv.

pos. 88—89 (155.000), agrarji 51—52, vojna škoda 423—424 (350 kom.), junij 424—424.50 (100), julij 424—425 (1000 kom.), begl. obv. 67—67.75 (80.000), 7% Bler, pos. 82.875 (1.000 dol.), 7% pos. Drž. hip. banke 85—86.

Dunaj, Don. sav. jadr. 88.70, Wiener Bankverein 16.05, Creditanstalt 45.50, Escompteges, 155, Živno 84.25, Mundus 130, Alpine 17.50 Trboveljska 37.75, Rima Murany 48.

Žitni trg

Tendenca za pšenico je nadalje čvrsta. Povpraševanje je zelo znatno, toda dovozov ni. Cene so ostale za pšenico danes nespremenjene, vendar so deloma samo minimalne, ker je blago izredno težko dobiti. Danes je bil n. pr. tečaj denar za banatsko blago 182.50 brez blaga. Zaloge stare pšenice v naši državi so razmeroma majhne in jih cenijo samo na 5000 vagonov. To je količina, s katero bo skoro težko prebiti do novega pridelka. Vendar vsa ta ni porabna. Več mlinov je ustavilo obratovanje, ker ne morejo dobiti blaga samo iz svoje okolice, od drugod pa je predrago in ga je težko dobiti. Slej ko prej je živahno povpraševanje za otrobo, katerih mlini premalo izdelajo. Zato so cene zanje bolj nominalne. Tako stanejo drobni v Vojvodini 145, debeli pa 155. Tendence za koruzo je nekoliko mirnejša. Drugi predmeti pa so tako v ceni kakor v tendenci ostali nespremenjeni.

Novi Sad, Moka: baška 8. 135—140. Otrobi baški, srem., ban., slav. 125—130. Vse ostalo neizpremenjeno, Promet: Pšenica 6 vagonov, koruza 28 vag., oves 2 vag., moka 8 vag., otrobi 2 vag. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta, Tendence prijazna. Pšenica slabša. Promet miren. Pšenica: maj 15.12—15.14, zaklj. 15.12—15.14, junij 14.98—15.01, zaklj. 14.97—14.98, rž: maj 13.50—13.55, zaklj. 13.55—13.60, koruza maj 13.25—13.40, zaklj. 13.30—13.32, julij 13.54 do 13.75, zaklj. 13.70—13.72, trans, maj 10.70—10.75, zaklj. 10.75—10.80, julij zaklj. 11.05—11.10.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrdke Edward Saborsky & Co., Dunaj.) Prignanih je bilo na trg 1037 goved, iz Jugoslavije 206. Cene: za vole najboljšje 1.65—1.80, I. 1.30—1.60, II. 1—1.25, III. 0.85—1, krave 0.80—1.10 (1.20), klavna živina 0.55—0.80. Tendence: Kupčija je bila živahna in cene za vole, krave in klavno živino so ostale nespremenjene. Samo cene za najboljšje vole in biko so se dobro držale.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA.

Začetek ob 20.

Torek, 5. maja: Zaprt.

Sreda, 6. maja: X Y Z. Red D.

Četrtek, 7. maja: DOM OSAMELIH ZENA. Red B.

OPERA.

Začetek ob 20.

Torek, 5. maja: SNEGROČKA. Red D.

Sreda, 6. maja: OJ TA PRESENTANA LJUBE.

ZEN. Red B.

Četrtek, 7. maja: LOHENGRIN. Gostuje Marij Simenc. Red C.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Torek, 5. maja ob 20: KAVALAR MISKO. Ab. A.

Sreda, 6. maja: Zaprt.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE
z dne 30. aprila 1931 (vse v milj. Din, v oklepajih razlika v primeri z izkazom od 22. aprila 1931).
Aktiva: zlato in devize 210.5 (+ 1.2), posojila 1.387.1 (- 13.2), tečajna razlika 388.0 (+ 11.3); pasiva: bankovci v obtoku 4.691.7 (+ 108.3), državne terjatve 60.3 (- 47.6), obveznosti 1.001.8 (- 01.5); ostale postavke neizpremenjene.

Naša zunanja trgovina. Pravkar so objavljeni podatki po skupinah naše zunanje trgovine za prve tri mesece tekočega leta. Iz teh podatkov je razvidno, da je bil uvoz v odstotkih naslednji (v oklepajih podatki za I. 1930): hranila 8.96 (9.04), sirovine in polfabrikati 19.93 (19.36), fabrikati 70.89 (71.51). Kakor vidimo iz teh podatkov, se odstotno razmerje ni dosti spremenilo, kar se pa tiče količin, je količina vsega našega uvoza nazadovala. — Izvoz pa je bil sledeč: živina 14.74 (11.89), hranila in pijače 31.99 (32.97), sirovine in polfabrikati 45.49 (45.60), fabrikati 7.78 (9.54). Odstotno je torej narasel izvoz živine, absolutno pa še vedno zaostaja za lanskoletnimi količinami. Nadalje se je znižal izvoz hranil in pijač za 1%. Najbolj pa je nazadovale izvoz fabrikatov. To se vidi že iz nazadovanja odstotnega deleža od 9.54 na 7.78. Že bolj pa iz padca vrednosti izvoza fabrikatov od 161.8 na 90.2 milijona Din. Vrednost izvoza je torej padla skoro za polovico.

Redni letni občni zbor Gremija trgovcev za okraj Ljubljana v Ljubljani se vrši v torek 5. t. m. ob 8 v veliki dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 27.

Kovina, prva jugosl. metalurški industrija, Maribor, predlaga obnovo zboru. ki se bo vršil

Pred tekmo na Severni tečaj

Ameriški kapitan Wilkins, ki se je odločil, da bo v podmornici »Nautilus« priplaval na severni tečaj, je s svojo ladjo že zapustil Ameriko ter odplul v Evropo. V teku meseca majnika bo iz Anglije mimo Skandinavije nastopil svojo pot na severni tečaj. Blizu se rešitvi usodno vprašanje, ali se mu bo posrečilo pod morjem in pod ledom dospeti na cilj, ki so ga doslej toliko in toliko zamažali doseči po ledu in po zraku.

Wilkinsova podmornica je opremljena z dvema Dieslovima motorjema. Za plovbo pod morjem potrebuje akumulatorsko baterijo z elektromotorjem. To je prav za prav neprijetno, ker mora podmornica na površje, če hoče baterijo napolniti. Kako dolgo vzdržijo električne energije, ne da bi morala podmornica pristati, pod vodo, je težko reči. To zavisi poleg vzdržnosti baterije tudi od porabe toka. Wilkins računa s hitrostjo 8 morskih milj (1 morska milja je 1855 km) na uro pod vodo, kar pa bo najbrž za neraziskane arktične vode previsoko. Wilkins bo zato zamogel v najboljšem slučaju napraviti 150 do 180 milj v eni vožnji, to se pravi malo manj kakor pa od Ljubljane do Slavovskega Broda, pod vodo. Skupno dolžino pota računa Wilkins na 2000 morskih milj, od katerih bo lahko po njegovem računu vozil 500 milj nad vodo.

Vendar pa bo moral s svojo podmornico večkrat na površje, da bo napolnil svoje baterije. In v tem ravno je največja težava. Kajti veliko vprašanje je, če bo Wilkins na skrajnem severu našel dovolj proste vode brez ledu, da bo mogel na površje. S tem vprašanjem so se zelo pečali tudi zrakoplovci, ki so poskušali priti na severni tečaj. Tudi zanje je to važno, da imajo kje pristati, če je potreba. Že zračna ladja »Norge« je na svojem poletu l. 1926 na skrajnem severu opazila, da je bil led samo na enem kraju preklan in da je tam bila voda. Povsod drugod je bila ena sama ledena plošča. Zato bo moral Wilkins računati s tem, da je okrog severnega tečaja ogromno ledeno polje, čegar debelina znaša povprečno 4 metre. Take debeline ne more prodreti noben, še tako močan podmorski čoln. Wilkins bi se moral zanesti le na golo naključje, če bi hotel računati, da se bo dvignil izpod morja na površje.

Samo po sebi pa je razumljivo, da je mož, kakršen je ing. Wilkins, moral računati s takimi razmerami. Zato je ukrenil vse potrebno, da si bo priboril možnost, da se dvigne izpod ledu na dan. S seboj ima priprave, ki mu omogočajo, da bo s pomočjo potapljačev razstrelil led nad seboj, ali pa da ga bo raztopil s pomočjo termita ali kalcijevega karbida. Na poseben način ima urejeno, da bo potapljač tudi pod morjem lahko zapustil pod-

mornico. Ta stvar je v teoriji čisto enostavna, toda v praksi utegne postati težavna. Za slučaj, če se podmorničnemu potapljaču ne bo posrečilo razbiti ledene odeje, bo moral Wilkins skušati razbiti ledeno skorjo s pomočjo dveh velikih svetrov, ki sta nameščena v podmornici. S pomočjo teh dveh svetrov, ki bosta izvrtala v led luknje, hoče Wilkins skozi te luknje, široke 18 cm v premeru, potisniti zračne cevi. Na ta način hoče iz podmornice odstraniti pokvarjeni zrak in se preskrbeti s svežim zrakom. Med tem časom bi napolnil tudi baterije. Toda to je tudi težavna stvar. Da bi napolnil baterije, bi podmornica morala biti nepremično zasidrana v led več ur. Sicer je malo verjetno, da bi mogla ostati nepremična.

Kako iz globine priti na površje, to je najvažnejše vprašanje za to potovanje na severni tečaj v podmornici. Vsa druga vprašanja so manj važna. Res je, da bi podmornica, ko bo plula pod ledom in pod ledenimi gorami, bila v nevarnosti, da se zadene v dno kake plavajoče ledene gore. Toda, če bo plula dovolj globoko, ji ledene gore ne bodo nevarne, ker ne segajo prav posebno globoko. Za vsak slučaj pa ima Wilkinsova podmorni-

ca spredaj pritrdjen dolg orientacijski drog na vzmeteh. Kadar bi se imela podmornica zadeti v kak trd predmet, se bo najprvo zadel drog in bo s tem preprečena nevarnost trčenja. Prav tako so napravljene na podmornici druge naprave. Da bi se podmornica zadela ob morsko dno, tudi ni pričakovati, ker je morje okrog severnega tečaja zelo globoko.

Vsekakor je na podmornici ukrenjeno vse, kar je po človeški pameti in znanosti mogoče in potrebno, da se omogoči uspeh. Brez dvoma ima potovanje pod morjem prednost pred potovanjem po zraku v zračni ladji, katera je zelo odvisna od vetrov. Na drugi strani pa preži na podmornico vedna nevarnost, ali bodo aparati delovali, ko se bo potreba dvigniti izpod morja. Če se bo Wilkinsu le nekajkrat posrečilo, da se dvigne, smemo upati, da se mu bo potovanje posrečilo, če ne posežejo vmes okoliščine, ki jih človeški razum in znanost še ne poznata. Po zadnjih vesteh bo to potovanje na severni tečaj zelo napeto, ker bosta istočasno tekmovala ameriška podmornica »Nautilus« in nemška zračna ladja »Zepelin«, ki se tudi pripravlja, da poleti na severni tečaj po zraku.

Kateri od obeh bo srečnejši?

Največji raketni avtomobil sveta. V Berlinu so te dni preizkusili Heylandtov raketni avtomobil, ki ga goni tekoči kisik. Na sliki vidimo na levi s trdim klobukom na glavi nemškega prometnega ministra Guerarda, na desni ob avtomobilu pa iznajditelja dr. Heylandta.

13letni šolar - junak

Iz Newyorka poročajo 1. maja, da je predsednik Združenih držav Severne Amerike sprejel isti dan dva znamenita obiska. Najprvo je Hoover v Beli hiši sprejel kraljevsko dvojico siamsko, za njima pa 13letnega šolarja Bryana Untledta iz Towerja, ki se je pri nekem snežnem viharju tako odlikoval, da je s svojo hrabrostjo in previdnostjo rešil več otrok, da niso zmrznili (O istem dogodku je »Slovenec« obširno poročal. Bilo je proti koncu marca, ko se je poln avtomobil šolarjev vračal iz mesta domov; med potjo je naenkrat nastal silen snežni metež in nastopil je silen mraz, tako da je avtomobil obtičal v zamažu; pri tej priliki je zmrznil šofer in pet šolarjev.) 13letni Brian se je med to nesrečo obnašal zelo požrtvovalno ter je sam, da bi rešil manjše šolarčke, tudi skoro zmrznil. K sreči so ga rešili. Ležal je ves prezebel več tednov v bolnišnici.

Tega malega junaka je sedaj, ko je okreval, hotel počastiti sam predsednik Združenih držav. Sprejel ga je z enakimi častmi, kakor je isti dan sprejel kralja in kraljico iz Siam. Ko je fantek po dolgi železniški vožnji prišel na washingtonski kolodvor, ga je tam pričakoval gala avtomobil, ki ga je odpeljal v Belo hišo. Hooverju se je mali gost tako dopadel, da je moral obedovati z njim in tudi prenočiti v Beli hiši, čeprav so bile za fantka v najlepšem hotelu rezervirane najmenitnejše sobe. Popoldne se je mali Brian v spremstvu uradnika Bele hiše z avtomobilom peljal na sprehod in si ogledal glavno mesto velike Amerike.

Prastara židovska vas

V Palestini je še neznatna židovska naselbina, katere predniki se nikoli niso selili s svoje grude. V gorah zgornje Galile na nekem griču — daleč od vsakega prometa — leži arabska vas Pekim. To je tipična, precej velika arabska vas, v kateri se je poleg arabskih družin ohranilo tudi 12 židovskih družin, ki štejejo vsega 58 duš. Ti židje se ne ločijo od najrevnejših arabskih felahov in žive v nepopisni bedi. Ves čas — od drugega razdejanja jeruzalemskega tempelja do novega časa — so obdelovali svojo lastno zemljo in imeli velike oljke nasade.

Medved gre za medom

Pretekli teden je v ogrskem mestecu Gyöniku gostoval cirkus, v katerem je nastopil tudi medved. Mrcini pa se je posrečilo, da se je izmuznil iz cirkusa in ušel v park. Vsi poskusi, da bi medveda zvalili nazaj v cirkus, so bili brezuspešni. Medved je mirno in previdno ždel v goščavi in se ni dal motiviti prijaznim vabilom cirkuških uslužbencev. Končno je nekomu prišlo na misel: Vzel je skledo, polno medu in jo nesel pred grm, kjer je počival medved. Ko je medved zavahal med, se je takoj dvignil in prilomastil iz goščave. Cirkuški možakar pa je skledo z medom vzel in jo počasi nesel proti cirkusu, medved pa za njim, dokler nista prišla v cirkus. Tu je možakar postavil med v prazno

Danes imajo le še približno pol hektarja zemlje za pridelovanje zelenjadi in do 20 oljk v bližini studenca; drugače se preživljajo kot poljedelski delavci. Poleg skupnega vaškega gumnišča se nahaja staro židovsko pokopališče; toda napise na kamenih sta dež in veter docela izprala. Ti Judje se s svojimi bogatejšimi arabskimi sovaščani dobro razumejo. V zadnjih letih so se začeli za to starodavno judovsko občino zanimati cionisti; ustanovili so ji šolo in omogočili pridelovanje tobaka, tako da se gospodarsko stanje nekoliko boljša.

medvedovo kletko, nakar je medved navdušeno zlezal za medom v svojo kletko, ki se je za njim zaprla.

Smešnice

Gost: »Peljite me do št. 50!«

Šofer: »Katera ulica?«

Gost: »To sem pa žalibog pozabil. To mi bo že med vožnjo prišlo na misel!«

*

V dekliški šoli je poskušal učitelj prvega razreda pojasniti pomen besede »nasprotje«. Mož se je trudil in našel ukaželnim dekletcem celo vrsto primerov, kjer nastopi nasprotje: dolg-kratek, velik-majhen itd.

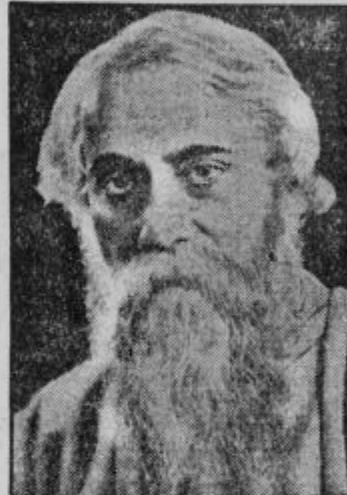
Ko se mu je zdelo dovolj primerov, je vprašal: »No kaj pa je nasprotje od »prosto«? Promptno se je glasil odgovor: »Zasedeno, gospod učitelj!«

12 milijard bi rad podedoval. Odvetnik dr. Wendel iz Borkena pri Kasselu je priglasil svojo pravico do 12 milijardne zapuščine pred kratkim umrle Američanke Ele Wendel, čije predniki so se izselili leta 1800 iz Nemčije v Ameriko. Dr. Wendel izpodbija oporoko umrle.

„Neznanec iz Collegna“

Pred kratkim smo poročali o zanimivi pravdi v Firenzi, ali je mož, ki je bil več časa zaprt v blaznici pod št. 44.170, pogrešani profesor Canella iz Verone ali potepuh Bruneri. Profesor Canella, ki je bil znan učenjak, je namreč izginil med vojno. Pozneje se je pojavil nek potepuh, ki je dejal, da je on profesor Canella. Canellijsva družina je res izjavila, da je to on. Oglasila se pa je tudi družina Bruneri, ki je dejala, da je neznanec Bruneri. Neznanec, ki je bil potepuh, večkrat zaprt in v blaznici, je bil res podoben Canelli, podoben pa tudi Bruneriju. Ta stvar se je pred sodišči dolgo časa pletla, dokler ni apelacijsko sodišče v Firenzi ugotovilo, da štev. 44.170 ni profesor Canella, ampak slepar in potepuh Bruneri.

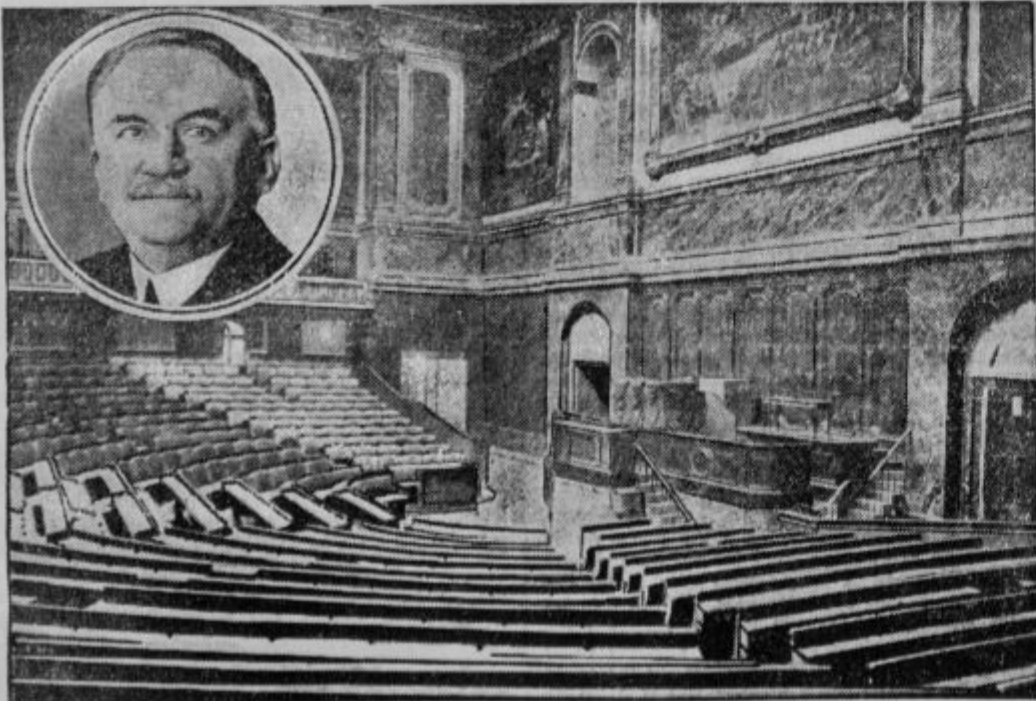

Rabindranath Tagore, svetovnoznani indijski pesnik, bo 6. maja obhajal 70letnico svojega rojstva. Nekaj njegovih del je prevedenih tudi v slovenščino. Leta 1931 je dobil pesnik Nobelovo nagrado za literaturo.

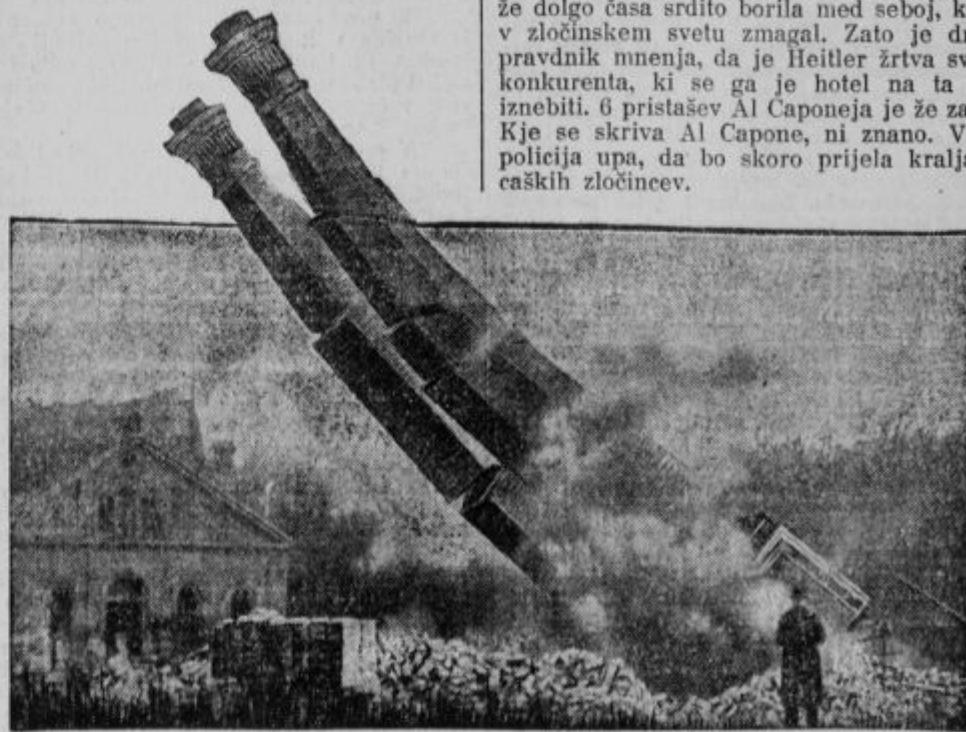
Al Caponeja bodo zaprli

Pred nekaj časa je naš list že obširno poročal o kralju ameriškega podzemlja Al Caponeju, ki je eden najmogočnejših mož v Chicagi, pred katerim imajo celo oblasti velik respekt.

Če smemo verjeti poročilu, ki je 2. maja datirano v Chicagi, se Al Caponeju bližajo težki časi. Državni pravdnik v Chicagi je namreč odredil, da mora policija Al Caponeja takoj aretirati. Povod za aretacijo je nov umor, ki so ga odkrili v noči od 1. na 2. maja v Chicagi. V neki ledenici so našli mrtvo truplo Al Caponejevega konkurenta Mike Heitlerja. Tega so neznani morilci najprvo ubili in potem njegovo truplo sežgali, tako da je popolnoma zogljenelo. Državni pravdnik je mnenja, da je pravi krivec Al Capone, ki je bil smrten sovražnik Heitlerjev. Heitler je bil namreč poglavar Al Caponeju nasprotno zločinske organizacije. Oba poglavarja sta se že dolgo časa srdito borila med seboj, kdo bo v zločinskem svetu zmagal. Zato je državni pravdnik mnenja, da je Heitler žrtva svojega konkurenta, ki se ga je hotel na ta način iznebiti. 6 pristašev Al Caponeja je že zaprtih. Kje se skriva Al Capone, ni znano. Vendar policija upa, da bo skoro prišla kralja chičaskih zločincev.

Tu bodo volili novega državnega predsednika francoske republike. Kongresna dvorana v Versaillesu, kjer bodo 13. maja člani francoske poslanske zbornice in senata volili novega državnega predsednika. Zgoraj na levi: Sedanjí državni predsednik Doumergue.

Dva orjaka padata. Pri Pragi so te dni razstrelili dva velika tovarniška dimnika.

MALI OGLASI

Vaša drobna vrata 1-50 Din ali vaša beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrtic se računajo višje. Za odgovor ne odgovarjamo! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iscejo

Mizarski pomočnik

isče službo v mestu ali na deželi. Zna tudi delati na vsaki žagi, na vodni ali električni pogon. Naslov v upravi pod št. 4952.

Službo sluga

ali kaj sličnega isče v Ljubljani mlad čevljarški pomočnik, ki je vsled pomankanja dela v čevljarški obrti brezposeln. Naslov v upravi pod št. 4970.

Dekle

srednje starosti, isče mesto služkinje za vsa hišna dela; gre tudi v župnišče, vajena je tudi poljskega dela. Naslov: Marija Hribar, Vače št. 50.

Upokojenec

srednjih let, samski, isčem zaposlenosti sluga ali temu podobno v Mariboru. Alojzij Ostrouška - Betnavska cesta št. 56.

Mladenič

vojaščin pristi isče mesto sluga ali tekača. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5052.

17 letno dekle

vajeno notranjih poslov isče službo na deželi pri učiteljski ali kak drugi družini. Naslov pod št. 50 »Slov.« pod št. 5054.

Izpraš. sod. pripravnik

isče mesta odvetniškega koncipijenta. Cenj. ponudbe na upr. »Slov.« pod »Koncipijent« št. 5053.

Službodobe

Kuharico

le prvovrstno moč, ki opravlja tudi druga domača dela, sprejme triletna družina v Kranju. Ponudbe na upravo pod zn. »Pridna in poštena« št. 4907.

Kleparškega vajenca

sprejme takoj Hrastnik Konrad, splošno kleparstvo, Ljubljana, Zaloška cesta 7.

10 dobrih

izvežbanih pomočnikov in 1 vajenca sprejemam za soboslikarsko in pleskarsko obrt. Nastop takoj. Urbar Viktor, Jesenice, Gorenjsko.

Kuharico

samostojno v fini mešč. kuhinji, isčem za slovenski penziji v Primorju. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4977.

Medicinar. pomočnika

mlajšega sprejme takoj Petschnig, Ljubljana, Sv. Petra cesta 59.

Učenec za trgovino

meš. blaga, pošten in priden se isče. Ponudbe pošlji: Franc Medik, Velika Nedelja.

Mizar. pomočnika

dobro izvežbanega, vajenega delati na deželi — sprejemam takoj s hrano in stanovanjem. Plača po dogovoru. Urban Pogacnik, mizar, Bukovica 21, pri Školji Loki.

Zasluzek

Zastopnike

akviziterje za obisk privatnih strank isče denarni zavod. Seriozne ponudbe prosimo na upravo pod »Osigurana štednja«.

Iščemo

posvoda zmožne gospode za glavne agente. Brez potovanja, brez lokala, le enostavno izvajanje naših navodil. Mesečni dohodki najmanj 5000 Din tudi kot stranski posel. Interesenti, ki obvladajo nemščino, naj pošljejo svoj naslov pod »E. P. 1098« na »Publicitas«, d. d., Zagreb, Ilica 9.

Pouk

English lessons free

from a lady who wants to spend her Summer - holidays in the country or provincial town. Particulars to addresses left Administration. 5061.

Čamernikova

šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana Prosodna, št. 16 zastoj. Pišite ponj!

Stanovanja

Soba

s posebnim vhomom, meblirana, se takoj odda gospodu v bližini cerkve sv. Petra. — Naslov se poizve v upravi pod št. 4971.

Soba in kuhinjo

v področju mesta isče s 1. avgustom mirna zakonska stranka (vpokojenec) brez otrok. Plača pol leta naprej. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Maj 16«.

JANKO ČEŠNIK
LJUBLJANA
Lingarijeva —
Štritarjeva
ulica

Stanovanje

se odda v Kamniku. Poizve se v trgovini Golob, Ljubljana, Florijanska 28.

Prazno sobo

pod Rožnikom, strogo separirano, parket, električna, oddam. Izve se v upr. »Slov.« pod št. 5062.

Zdravo stanovanje

v novi hiši, 3 velike sobe, predoba, kuhinja in priklone na razpolago s 1. avgustom. Udobno, separiran vohod. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5056.

Stanovanje

3 sob, kuhinje, pralnice, klet in drvarnica, event. tudi vrt oddam. Cementova ul. 32, I. nadstr. Ljubljana 7.

Vnajem

Trgovski lokal

zraven hotela Stara pošta v Kranju se odda v najem. Več se izve pri gosp. Fr. Gorjancu v Kranju.

Lokal

pripraven za krojaško ali pekovo obrt v prometnem industrijskem kraju oddam. Naslov v upravi pod št. 4973.

Poslovni lokal

(3 prostori) na prometni točki Ljubljane, primeren za trgovino ali pisarno, se odda v najem z avgustovim terminom. Naslov v upravi pod št. 4965.

V najem damo v Zagrebu

veliko skladišče za lesni material z betonskimi podlogami in veliko sušilnico. Na istem dvorišču velika mizarska strojna in telefon, neposredna bližina centra. Zadruga »Stan«, Tratinška cesta 4a, tel. 49-10.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6, II. nadstr.

Iščemo prvovrstno

stenotipistinja

s perfektnim znanjem hrvatskega, nemškega jezika, obeh stenografij, hitra strojepiska. - Nastop je mogoč takoj. Ponudbe pošlji na ravnateljstvo tovarne »Titan«, d. d. v Kamniku.

Vsakovratno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE. juvelir. Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Objave

Preklic.

Podpisani preklicujem žaljive besede, katere sem izrekel dne 22. aprila nasproti Zupančič Marjeti, posestnici iz Malega Lipoglav, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Brezovar Jože.

Posestva

Posestvo

okrog 7 oralov njiv, gozda, sadovnjak v ravnini prodam. Antonija Mohoriko, Pobrežje pri Ptiju.

Dve parceli

po 700 m² prodam po ugodni ceni. Vrt popolnoma urejen. Izve se Cementova ulica 32, I. nadstr., Ljubljana 7.

Učenca

poštenega, zdravega, dobrega računarja, sprejme v trgovino mešane stroke Ludovik Sešerko, Planina nad Sevnico.

Prodamo

Za birmo

ure, zlatino in srebrnino nudi najcenejše Ivan Pakiz, Ljubljana, Pred Skofijo št. 15.

Puhasto perje

čisto čobano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Dlačice na bradi itd.

Vas ženirajo, cenj. dame, kvarijo Vam Vašo lepoto, eleganco in sramežljivost. »VENERA« eliksir Vas reši v par sekundah vseh nepotrebnih dlak. Naročite še danes lepo dišeči »VENERA« eliksir. Ne bo Vam žal.

Bočica 10 Din (predplačilo), povzetje 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din, razpošilja:

R. COTIČ — LJUBLJANA VII, Kamniška ulica 10a.

JUGOČEŠKA PRALNA SVILA

~ DAGMAR ~

»EMONA-BEMBERG« ★ »CREP-SLOVENE-BEMBERG« ★ »PARIS-SETTE-BEMBERG« ★ »CREP MONGOL«

MODNO BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKE, KOSTUME, PLAŠČE.

MODNO BLAGO ZA MOŠKE OBLEKE, KAMGARN, SPORTNI

ŠEVIOT

ČEHOSLOVAŠKI — ANGLEŠKI IZVOR

TELESNO IN POSTELJNO PERILO ČEHOSLOVASKO-SCHROLLOVO

Elektromotor

znamke Elin za trofazni tok, tipe DF 10-4 za 15 ks, 220-380 voltov, 50 perijod, 1400 okr. v min., z jermenico, fund. garuturo in olinim zaščitnim, malo rabljen, ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4889.

Veliko žganjekuho

urejeno, prodam. Ponudbe pod značko »Sigurna eksistenca« na upravo.

Več šivalnih strojev

Singer od 500 Din naprej prodam. Kolodvorska 27.

Kanarčki

Imam še nekaj harških kanarčkov naprodaj. Piskar Alojzij, Sv. Petra cesta št. 52.

Brezalkoholne sokove

dobavlja stalnim strankam z 10% popustom: Brezalkoholna produkcija Ljubljana, Kolodvorska 3.

Štedilnik

skoraj nov, se prodaja poceni. Karlovska c. 11-II. J. Pleško.

Možko kolo

dobro ohranjeno, poceni naprodaj. Ogleda se ob večerih ali v nedeljo. Naslov v upravi pod št. 5057

Železen štedilnik

radi selitve poceni prodam. Dunajska cesta 31-I. (čez dvorišče).

Motorno kolo

Puch 6 PS, še novo, se radi družin. razmer po ugodni ceni prodaja. Račnik Janko, Hoče p. Mariboru.

Starejša trgovina

sredi Ljubljane se takoj prodaja. Pisma na upravo »Slov.« pod »Plačam takoj Din 120.000«.

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Obt

Tvrška A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24. nudi največje vso vrsto pletenico in druge mlevske izdelke.

Zahtevajte cenik!

Kravate

mašice, srajce, spodnje blače, nogavice, igrače, žlice itd. — Ig. Baloh, Maribor, Vetrinjska 18.

Mali oglasi

Slovenca

za jemčno najpopolnejši uspeh

Zahvala

Ob bridki izgubi mojega dobrega in nepozabnega soproga, gospoda

Antona Bregar

višjega uradnika drž. žel. v pokoju

se zahvaljujem vsem, ki so mi z izrazi iskrenega sočutja in sožalja nudili uteho v težkih urah, nadalje se zahvaljujem vsem, ki so spremili blagopokojnega na poslednji poti in vsem darovalcem vencev in cvetja. Prisrčna zahvala godbenemu društvu »Sloga« kakor tudi »Grafiki« za pretresljive žalostinke.

Rodica-Ljubljana, dne 5. maja 1931.

ROZI BREGAR in ostali sorodniki.

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Kranju javlja tužno vest, da je umrl dne 4. maja njegov častni član, gospod

mr. ph. Franc Šavnik

lekarnar v Kranju

Blag pokojnik si je pridobil neveljavih zaslug za društvo.

Pogreb bo v sredo, dne 6. maja ob 17 iz hiše žalosti. Vzornega in požrtvovalnega člana ohranimo v trajnem spominu.

V Kranju, 4. maja 1931.

Odbor prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva Kranj.

Globoko užaloščen naznanjamo, da je naš iskrenoljubljeni soprog, predobri, skrbni oče, sin, brat, zet, svak, stric in bratranec, gospod

mr. ph. Franc Šavnik

lekarnar in posestnik

po kratki bolezni, v 54. letu svoje starosti danes, 4. maja ob pol 10, previden za pot v večnost, nenadoma izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb predragega nam pokojnika bo v sredo, dne 6. maja 1931 ob 17 iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 7. maja ob 8 zjutraj v tukajšnji farni cerkvi.

Nepozabnega nam pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Kranju, dne 4. maja 1931.

Leopoldina Šavnik roj. Jugović, mati.

Slavka Šavnik roj. Kavčič, soproga.

Boga, Vida in Franek, otroci.

In vse ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.

Nepričakovano nas je sinoči po kratki in mučni bolezni, prav na petintrideseto obletnico svojega rojstva, za vselej zapustil naš nadvse ljubljani, dobri in nepozabni soprog, oče, sin, brat, svak in stric, gospod

Stane Kenda

blagajnik Posojilnice v Mariboru (Narodni dom)

Blagoslovitev pokojnika se bo vršila v Mariboru v ponedeljek, dne 4. maja ob 17 v mrtvašnici splošne bolnišnice, od koder se prepeljejo zemeljski ostanki v rodni Kamnik.

Pogreb v Kamniku se bo vršil v torek, dne 5. maja ob pol 17 iz domače hiše na kamniško pokopališče.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v Mariboru in Kamniku.

Prosimo le tihega sožalja.

Maribor-Kamnik, dne 3. maja 1931.

Finj, soproga.

Bogdan, sinček.

Rodbine: Kenda, Stepic, Regally, Kratner in Perc.

Brez posebnega obvestila.

Pozor pred goljuhi!

Ljubljana, 4. maja.

Ze nekaj časa je ljubljanska pošta opazovala, da prihajajo v Ljubljano razna pisma in poštna pošiljka na razne ljubljanske trdnice, katerih ni v Ljubljani, za katere ne vedo ne magistrat, ne policija in ne Zbornica za TOI. Del teh pošilk je moral pošta vrniti odpošiljateljem. Sedaj se je izkazalo, da so vmes prav znatne sleparije, ki jih vrše neznani ljudje. Tako je neki goljuf, ki pod imenom Vinko Stertič nabira naročila v južnih krajih države, in sicer največ v vardarski in donavski banovini. Ta možakar nabira naročila za električne predmete za trdnico »Elektron« v Ljubljani, Krekov trg 16. Goljuf prejema seveda naplačila za naročene predmete. Take trdnice pa v Ljubljani ni.

Drugi ali pa morda prav isti goljuf nabira pod imenom Jovan Djunović naročila za razno blago, tako za konfekcijo, za trdnico Sendeger & Co. v Ljubljani. Tudi ta goljuf prejema naplačila. Pa tudi take trdnice ni v Ljubljani. Ta goljuf je star približno 25 let. V zadnjem času se je drugi goljuf pojavil tudi v brežiškem okraju, kjer nastopa pod istim imenom in nabira za isto fiktivno trdnico naročila.

Ljudem moramo svetovati največjo previdnost, da ne bodo oškodovani, krajevne oblasti pa opozarjamo, da imajo tega goljufa v evidenci.

Mozelj

Mozelj. Semenij dne 25. aprila se je razmeroma zelo dobro obnesel. Zivine in kupcev ni manjkalo, le cena ni bila kaj prida. — Za občinskega blagajnika je bil izvoljen g. Pangretič, tuk. trgovec. — Ob pregrupaciji občin naj bi pripadlo naši občini: Črni potok, Zajčje polje, Knežja lipa in Spodnji log. — Glede nove ceste na Škrilj smo se vedno na mrtvi točki. Bi šlo, če ne bi bilo treba več šteti, kot občina zmora. — Glede ceste smo zadovoljni. Presenečeni pa smo bili, ko smo zvedeli, da je občina odklonila malo povišico pismonoši za okoliške vasi. Pravzaprav so mu zvišali plačo, oziroma nagrado, samo v tej obliki, da bo sedaj nosil pošto po okoliških vaseh samo dvakrat na teden in ne več trikrat. S tem pa ni volk sit in tudi ne koza cela. Povsod gredo korak za korakom naprej, le pri nas je menda narobe. Torej, zaradi borih sto dinarjev na mesec naj dobijo okrog 600 ljudi samo dvakrat na teden pošto! Vedno kaj — novega!

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Torek, 5. maja: 12.15 Plošče (solisti, dujska glasba) — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borja — 18.00 Radio orkester — 19.00 Dr. I. Rakovec: Iz življenja predpotopnih živali — 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina — 20.00 Novakov večer: a) Samospevi Milana Juga, b) Klavir-solo Marjan Lipovšek — 21.00 Koncert Radio orkestra.

Sreda, 6. maja: Opoldanski program odpade. — 18.00 Radio orkester. — 19.00 Literarna ura: Gustav Strniša bere drobne novele. — 19.30 Dr. N. Preobraženski: Ruščina. — 20.00 Samospevi gđe. Milene Verbič. — 21.00 Valčkova ura, igra Radio orkester. — 22.00 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Sreda, 6. maja:

Belgrad: 12.30 Radio orkester. 17.00 Vokalni koncert. 17.30 Koncert radio orkestra. 20.30 Berlin: Simfonični koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.30 Zvočni film. — Budapest: 17.00 Mladinska ura. 17.30 Dunajske arije. 20.40 Komorna glasba, nato plošče. — Dunaj: 15.20 Koncertna akademija. 20.00 Koncert dunajskega moškega pevskega zbora. 21.40 Večerni koncert. — Milan: 12.00 Pestra glasba. 20.45 »Orfej« v podzemlju, opereta. Offenbach. — Praga: 20.30 Violinski koncert. 21.00 Orkestralni koncert. — Langenberg: 13.05 Opoldanski koncert. 20.00 Operetna glasba. 20.30 Simfonični koncert radio orkestra. — Rim: 21.05 Vokalni in orkestralni koncert. — Toulouse: 19.45 Operni spevi. 20.30 Violina. 30.45 Operni dvospevi. 22.45 Vojška godba. — Mühlaeker: 19.15 Dvospevi. 20.00 Komedija. 21.15 Plesna glasba. 22.15 Komorna glasba. — Barcelona: 17.30 Orkestralni koncert. 19.00 Koncert. 21.05 Radio orkester. — Mor. Ostrava: 18.25 Radio orkester. 19.00 Praga.

Nedeljski sport

Pretekla nedelja je bila v pogledu sportnih »slagerjev« skromna. Naši vodilni so počivali pred glavno bitko, ki bo prihodnjo nedeljo. Za naše klube se prične šele prihodnjo nedeljo državno prvenstvo. Doma smo imeli le manj važne nogometne tekme. Od teh je bila glavna zadnja prvenstvena tekma v prvem razredu. Ni bila sicer odločilna, ker si je Svoboda z zmago nad Grafiko s

5 : 1 priborila prvenstvo že prejšnjo nedeljo. V tej zadnji tekmi s Hermesom, ki je dosegel lahko zmago s 5 : 0, smo videli mostvo prvaka, ki bo zastopal naše mesto v finalnih tekmah v slabi formi. Po tej igri je skoro gotovo: da Ljubljana ni bila še nikoli tako slaba zastopana. Prvenstvo bo šlo v Maribor. Ostale drugorazredne tekme so končale z rezultati, kakor smo pričakovali: Jadran je s težavo premagal Reko z 2 : 1. Ponovil je slabo igro od prošle nedelje, ko je podlezel Slovanu. Agilni Korotan je pa gladko premagal Natakarija s 4 : 0.

V Mariboru so pa imeli mednarodne nogometne tekme. Nastopil je klub iz Solnograda. Proti mariborskim klubom ni mogel doseči nobenega uspeha. Maribor je zmagal s 3 : 0, Rapid pa celo s 4 : 0. Gostje niso pokazali ravno najboljših igr. V prvenstveni tekmi — zadnji v sezoni — je Maribor odpravil Svobodo s 15 : 0.

Pričelo se je pa tudi že državno prvenstvo. Najzanimivejša tekma bi morala biti ona v Zagrebu, kjer sta se srečala državni in zagrebški

prvak. Obe moštvi sta igrali brez elana in je rezultat tekme tudi nepravilen: iekma je ostala neodločena s 1 : 1. Ti mostvi nastopita prihodnjo nedeljo proti našim zastopnikom. Hask v Ljubljani proti Primorju, Concordia pa proti Iliriji v Zagrebu. Ostale prvenstvene tekme v drugih skupinah so pa prinesle že prve zmage. Soko je na lastnih tleh odpravil Saška s pičlim rezultatom 2 : 1. Lokalna rivala v Subotici Bačka in Sand sta igrala doma prvo tekmo. Zmagala je Bačka z 1 : 0. Tudi v Osičku sta domača kluba odigrala prvo tekmo. Gradjanski je premagal Slavijo z 1 : 0. Z istim rezultatom je končala tudi tekma Mačva Vojvodina v Šabcu. Edino jasno zmago je dosegel Obilič iz Vel. Bečkereka nad najslabšim klubom v tej skupini, SK Pančevo s 5 : 1.

Proti kombinirani reprezentanci Budimpešte je belgrajska Jugoslavija dosegla zmago z 2 : 1. Ta tekma se je vršila v Novem Sadu kjer je tamkajšnji Radnički Klub priredil zelo zanimiv turnir. Na igrišču je bilo rekordno število gledalcev bez 4000.

V Zagrebu so se vršile tudi velike mednarodne motociklistične dirke. Sodelovali so poleg najboljših domačih tekmovalcev tudi inozemci. Startal je pa tudi naš Janko Šiška ki je dosegel v močni mednarodni konkurenci zelo lepe uspehe. V treh skupinah je dosegel druga mesta pred Štrbanom in celo pred Urošem. V Šiški bomo dobili v najkrajšem času odličnega dirkača.

Od ostalih prireditev bi omenili hazensko tekmo med Ateno in Celjem. Zmagala je domača družina v razmerju 17 : 1. V Novem mestu je vršila tekma za prvenstvo pokrajine. Domžalski Disk, ki je podeželski prvak, je podlezel Elanu s 5 : 4. Kljub porazu pa ostane prvak, ker ima večje število točk kakor Elan. Tekma je bila zelo zanimiva.

SK Ilirija. Redna plenarna seja upravnega odbora se vrši danes ob pol 9 v posebni sobi kavarne Emona. Načelniki sekcij naj predložijo običajna mesečna sekcijška poročila.

Danes zjutraj ob pol 9 je nenadoma umrl naš zvesti, za slovensko farmacijo velezaslužni član, gospod

mr. ph. Franc Šavnik
lekarnar v Kranju

Nepozabnemu, dragemu tovarišu in prijatelju večni mir!

V Ljubljani, dne 4. maja 1931.

Gremij lekarnarjev za dravsko banovino.

Poslužite se sami

v na novo odprtem

avtomatičnem buffetu

Vedno sveži,
nenadkriljivi
zendviči in zakuski
za mal denar.
Prepričajte se!
Očarani boste!

»RIO«

v Ljubljani
Šelenburgova ulica

Vedno sveže
pivo,
vino, likerji in
amerikanske
pijače!
Vse avtomatično.

Earl Derr Biggers:

Kitajčeva papiga

52

»To vese neverjetno zveni. Sploh pa — takile klateži brez doma, ki se večno potikajo po puščavi, postanejo na stara leta malo čudni. In kar je ta Cherry dejal o svojih očeh in o doktorju v Radlandu ...«

»Morda! Vendar pa sem trdno prepričan, da je govoril resnico. Po teh malo dneh, ki sem jih preživel pri Maddenu, sodim, da je zmožen vsega. Neupogljiv značaj. Kdor mu hodi v napotje, ga spravi s poti. Kak rečeš mu je delal napotje — pa ne dolgo. Kdo je bil? To morava šele dognati.«

»Morava?«

»Kajpada. Tudi vi ste se zapletli v to zadevo. Sedaj pa morate hočeš nočeš pomagati!«

»Mislim, da hočem!« je mirno obljubila Pavla.

Oddala sta utrjene konje v hlev, použila skromno večerjo v »hotelu« v Seven Palmsu ter sedla v vlak proti Eldoradu. Tam sta že čakala Charlie in Will Holley.

»Dober večer, Pavla!« je pozdravil časnikar. »Kje ste neki tičali, gospod Eden? Tudi Ah Kim je tukaj. Madden ga je poslal po vas.«

»Bog vas živi vse skupaj!« je veselo zaklical Bob. »Preden se Ah Kim in jaz odpeljava na farmo, moram še marsikaj povedati. Pojdimo v uradništvu!«

Tam jim je sporočil: »Sedaj se jasni! Končno vem nekaj gotovega. Toda najprej, gospodična Wendell, vam li smem predstaviti Ah Kima? Tako se nazivlje tukaj. V resnici pa imate čast, videti pred

seboj gospoda Charlieja Chana, kriminalnega uradnika iz Honoluluja.«

Kitajec se je dostojanstveno priklonil.

»Me veseli, tako znanje je redko!« se je posmejalo dekletu ter sedlo na svoj prostorček na Holleyjevi pisalni mizi.

»Ne glejte me tako očitajoče, Charlie!« se je smejal Bob. »Na gospodično Wendell se lahko popolnoma zanesemo in ona o vsej zadevi več ve, kakor vi. Ta zamakljivo lepa mlada dama me je namreč vzela s seboj na ježo po puščavi. In pri tem sva nalezela na tistega moža s črno brado, našo puščavsko podgano, ter ga izprašala.«

»Primaruha!« je ves radoveden vzkliknil Holley. In Charliejeve oči so se zablskale.

»Kitajci so tenkočutni ljudje, Charlie — to hočem pojasniti vsemu svetu! Vohali ste popolnoma pravilno! Preden sva prišla na Maddenovno farmo, so bili tam priredili majhen umorček. In sedaj poznam morilec!«

»Thorn!« je zaklical Holley.

»Ne — visoki šef — sam P. J. Madden. Prejšnjo sredo zvečer je počil nekoga, ki mu ni bil po godu. Prihujljena zabava trmastih milijonarjev, se mi zdi.«

»Neumnost!« se je zagnal Holley.

»Prosim, poslušajte!« In Bob jim je povedal Cherryjevo zgodbo. Chan in Holley sta poslušala z nemim začudenjem.

»In kje je sedaj stari rudosledec?« je povprašal Kitajec.

»To je edina kočljiva točka. Pustil sem ga, da je šel svojo pot. Moremo ga pa dobiti, če bo treba. Za sedaj imamo važnejše opravke.«

Chan se je zamislil. »To je najbolj čuden slučaj,

kar sem jih kdaj doživel. Pri navadnih umorih leži truplo na preprogi, jaz pa po raznovrstnih okoliščinah sklepam, kdo je storil in zakaj. Toda tukaj? Duham, da nekaj smrdi. Po dolgem iskanju je to prvi žarek, ki mi je pokazal, kdo je krivec. Kdo je bil pa umorjen? In zakaj? Bo še težko delo, dovolj dela!«

»Menda vendar ne menite, da bi poklicali sodnika?«

»Kaj bi to hasnilo? Potem bo prilomastil policijski inšpektor Bliss z velikimi nogami in bo pri vsakem koraku vse skvaril. Madden ga bo oplasil in se tako izmuznil iz zanjke. Ne, stvar bomo sami dognali. Sedaj pa odrinimo!«

Pred hotelom je Bob dekletu podal roko. »To je bil zame lep dan, da še nikoli ne tako! Z eno izjemo.«

»Kako?«

»Wilbur! Neznosno mi je misliti nanj.«

»Ubogi Jack! Preveč ste hudi nanj. Lahko noč, in ...«

»No, in?«

»Bodite previdni! Tam zunaj na ranchi, menim!« Med vožnjo na farmo je bil Chan zelo molčeč. Na dvorišču sta se ločila. Ko je Bob stopil v patij, je zagledal Maddena, ki je ogrnjen v površnik, sam sedel ob ugašajočem ognju.

Milijonar je skočil kvišku. »No?«

»No?« Bob je popolnoma pozabil, po kakih opravkih je odšel v Barstow!

»Ste li našli Draycotta?«

»Ah, tako?« Mladi mož se je naenkrat spomnil. Zopet mora slepariti — kdaj bo tega konec?

»Jutri točno opoldne pred banko v Pasadena!« je tiho povedal

Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslov. knjižarne v Ljubljani: 29 zvezek: Savušek: 12. PLOŠČE, 30 Din. — 30. zvezek: Stenik: 12. PLOŠČE, 30 Din. — 31. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 32. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 33. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 34. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 35. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 36. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 37. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 38. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 39. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 40. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 41. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 42. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 43. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 44. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 45. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 46. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 47. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 48. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 49. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 50. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 51. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 52. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 53. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 54. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 55. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 56. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 57. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 58. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 59. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 60. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 61. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 62. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 63. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 64. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 65. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 66. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 67. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 68. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 69. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 70. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 71. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 72. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 73. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 74. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 75. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 76. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 77. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 78. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 79. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 80. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 81. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 82. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 83. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 84. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 85. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 86. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 87. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 88. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 89. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 90. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 91. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 92. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 93. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 94. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 95. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 96. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 97. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 98. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 99. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 100. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 101. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 102. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 103. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 104. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 105. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 106. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 107. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 108. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 109. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 110. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 111. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 112. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 113. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 114. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 115. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 116. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 117. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 118. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 119. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 120. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 121. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 122. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 123. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 124. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 125. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 126. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 127. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 128. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 129. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 130. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 131. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 132. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 133. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 134. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 135. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 136. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 137. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 138. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 139. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 140. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 141. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 142. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 143. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 144. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 145. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 146. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 147. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 148. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 149. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 150. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 151. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 152. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 153. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 154. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 155. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 156. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 157. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 158. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 159. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 160. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 161. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 162. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 163. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 164. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 165. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 166. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 167. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 168. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 169. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 170. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 171. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 172. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 173. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 174. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 175. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 176. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 177. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 178. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 179. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 180. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 181. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 182. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 183. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 184. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 185. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 186. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 187. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 188. zvezek: Doyle, IZJAVLJENI SVETI (The Lost World), 28 Din. — 189. zvezek: Doyle,